

Raport o stanie Gminy NOWA SÓL- MIASTO za 2019

Gmina Nowa Sól – Miasto
ul. M. J. Piłsudskiego 12
67-100 Nowa Sól
www.nowasol.pl

Spis treści:

1.	Słowo wstępu	4
2.	Ogólna charakterystyka gminy.....	4
2.1.	Lokalizacja:	4
2.2.	Mieszkańcy gminy	4
3.	Finanse gminy	5
4.	Wykaz spółek komunalnych i jednostek organizacyjnych gminy.....	7
5.	Działalność inwestycyjna	8
5.1.	Infrastruktura drogowa:	8
5.2.	Infrastruktura wodno-kanalizacyjna:	19
5.3.	Wykaz zrealizowanych działań i zadań w zakresie rozwoju infrastruktury miejskiej na obszarze miasta Nowa Sól:.....	20
5.4.	Realizacja dużych zadań inwestycyjnych:	21
6.	Planowanie przestrzenne:	24
6.1.	Kluczowe dokumenty obowiązujące w zakresie ładu przestrzennego:	24
6.2.	Stan gminy, terenów objętych planami:	24
7.	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna.	25
7.1.	Kluczowe dokumenty, obowiązujące w zakresie gospodarki komunalnej:	25
7.2.	Stan gospodarki komunalnej w gminie, w zakresie zasobu mieszkaniowego:.....	26
7.3.	Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości (art. 23 i 25 ugn) – tereny komunalne:	28
8.	Transport:	29
8.1.	Dokumenty strategiczne.	29
8.2.	Realizacja publicznego transportu zbiorowego w 2019 r.....	30
9.	Kultura i sport - działalność jednostek:	31
9.1.	Nowosolski Dom Kultury:	31
9.2.	Miejska Biblioteka Publiczna:.....	33
9.3.	Muzeum Miejskie:.....	35
9.4.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji:	36
10.	Pomoc społeczna	39
10.1.	Usługi społeczne:.....	39
11.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi:	50
11.1.	W roku 2019 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono wykonanie następujących zadań publicznych:	51
11.2.	W roku 2019 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych:	51
12.	Przestępczość i bezpieczeństwo w gminie	53
12.1.	Kluczowe dokumenty, w oparciu o które prowadzi działalność Straż Miejska w Gminie: .	53
12.2.	Działalność Straży Miejskiej w zakresie w 2019 r.....	54
13.	Oświata i edukacja.....	56

13.1.	Organizacja szkół w roku 2018/2019:	56
13.2.	Organizacja przedszkoli w roku 2018/2019:	57
13.3.	Organizacja pracy Żłobka Miejskiego w roku 2017/2018:	59
14.	Ochrona środowiska	61
14.1.	Plan gospodarki niskoemisyjnej:	61
14.2.	Program ochrony środowiska:	62
14.3.	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2032	63
14.4.	Ochrona jakości powietrza.	63
14.5.	Inne zadania realizowane z zakresu gospodarki komunalnej - Opieka nad bezdomnymi zwierzętami:	64
14.6.	Edukacja i działalność proekologiczna:	65
14.7.	Gospodarka odpadami:	66
15.	Promocja miasta i turystyka	66
15.1.	Działalność promocyjna:	66
15.2.	Turystyka, w ramach działalności projektu „Odra dla turystów”:	66
16.	Działalność administracyjna.....	67
16.1.	Sprawy administracyjne:	67
16.2.	Skargi i wnioski:.....	68
16.3.	Działalność kontrolna i audytorska:	68

1. Słowo wstępu

Raport o stanie gminy to dokument, do którego przygotowania zobowiązany jest organ wykonawczy gminy, na podstawie ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych /Dz. U. z 2018 r., poz. 130/, na podstawie art. 28 aa ustawy o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2020 r., poz. 713/.

Przedkładany raport jest prezentacją działań zrealizowanych przez władze samorządowe w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia roku 2019, w formie **zestawienia najważniejszych danych**, które potwierdzają realizację lokalnych strategii, programów i uchwał oraz obowiązków wynikających z poszczególnych ustaw. Raport ten został przygotowany na podstawie konkretnych danych i wyników jednorocznych. W raporcie nie oceniamy ani nie komentujemy, jego celem jest rzetelne i kompleksowe poinformowanie o podjętych inicjatywach i kontynuacji realizowanych przedsięwzięć, zarówno tych wieloletnich, jak i jednorocznych. Intencją raportu jest przedstawienie faktów w czytelny i przejrzysty sposób, a w szczególności bieżącej działalności organu jako administracji publicznej.

Zakres działania gminy jest bardzo szeroki i obejmuje zadania od edukacji, opieki, poprzez inwestycje, gospodarkę mieszkaniową, ochronę środowiska, aż po kulturę, sport i rekreację – wskazuje na wszystkie aspekty działań samorządu, które przekładają się na jakość życia mieszkańców. Pozwala poglądowo zobrazować progres miasta, zarówno przez właściwie realizację bieżących i stałych zadań, jak i wszystkie inicjatywy wynikające z planów strategicznych i wieloletnich.

2. Ogólna charakterystyka gminy

2.1. Lokalizacja:

Gmina Nowa Sól - Miasto położona jest w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego. Miasto zajmuje powierzchnię 22 km², co stanowi prawie 3% powierzchni powiatu nowosolskiego. Nowa Sól jest trzecim co do wielkości miastem w województwie lubuskim, położenie miasta w regionie jest korzystne. Wpływ na to ma bliskość granicy z Niemcami oraz przebiegające przez Nowa Sól szlaki transportowe (drogowe, kolejowe oraz wodne).

2.2. Mieszkańcy gminy

W okresie od początku do końca 2019 r. liczba mieszkańek i mieszkańców zmniejszyła się o **457** osób, przez co na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła **36.602** osób, w tym **19.389** kobiet i **17.213** mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkańek w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat) wynosiła **3.055** kobiet, a liczba mieszkańców – **3.260** mężczyzn,
- liczba osób w wieku produkcyjnym wynosiła **9.757** kobiet (18-59 lat), i **10.906** mężczyzn (18-64)
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła **6.577** kobiet (60 lat i więcej) i **3.047** mężczyzn (65 i więcej)

W 2019 r. liczba dzieci urodzonych i zameldowanych na terenie Gminy Nowa Sól-Miasto wyniosła **294** dzieci , w tym **146** dziewczynek i **148** chłopców.

Liczba osób zmarłych w 2019r. z terenu gminy to **443**, w tym **225** mężczyzn i **218** kobiety.

3. Finanse gminy

Budżet Gminy Nowa Sól – Miasto na rok 2019 został przyjęty Uchwałą Nr IV/24/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli w dniu 28 grudnia 2019 roku i zakładał:

— dochody budżetu w wysokości	203.618.275,00 zł,
w tym:	
- dochody bieżące	147.287.660,00 zł,
- dochody majątkowe	56.330.615,00 zł,
— wydatki budżetu w wysokości	203.524.595,00 zł,
w tym:	
- wydatki bieżące	142.524.517,00 zł,
- wydatki majątkowe	61.000.078,00 zł,

oraz

— przychody budżetu w wysokości	5.906.320,00 zł,
— rozchody budżetu w wysokości	6.000.000,00 zł.

Nadwyżkę budżetu w wysokości 93.680,00 zł zaplanowano przeznaczyć na spłatę zobowiązań z lat ubiegłych z tytułu zaciągniętych kredytów i emisji obligacji komunalnych.

Przychody budżetu w wysokości 5.906.320,00 zł planowano pokryć nadwyżką budżetu w wysokości 93.680,00 zł oraz kredytem bankowym w wysokości 5.812.640,00 zł.

W trakcie roku 2019 dokonano łącznie 45 zmian budżetu Miasta, w tym 14-krotnie zmian dokonano w formie Uchwały Rady Miejskiej w Nowej Soli i 31-krotnie poprzez Zarządzenie Prezydenta Miasta.

Na przestrzeni 2019 roku dokonano zmian budżetu po stronie prognozowanych dochodów, ostatecznie zwiększając dochody o kwotę **460.711,50 zł**, w tym dochody bieżące zostały zwiększone o kwotę **12.434.738,12 zł** oraz dochody majątkowe zostały zmniejszone o kwotę **11.974.026,62 zł**.

Plan dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 204.078.986,50 zł,

w tym:

- **dochody bieżące w wysokości 159.722.398,12 zł,**
- **dochody majątkowe w wysokości 44.356.588,38 zł.**

Budżet Gminy Nowa Sól – Miasto na rok 2019 po stronie wydatków budżetowych został uchwalony w kwocie 203.524.595,00 zł, z czego:

Wydatki bieżące w wysokości 142.524.517,00 zł

w tym:

1) wydatki bieżące jednostek budżetowych w łącznej kwocie 91.656.291,00 zł, z czego:

- wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczone 52.858.148,00 zł,
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych 38.798.143,00 zł,
- wydatki na dotacje na zadania bieżące 13.272.478,00 zł,
- wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych 35.895.748,00 zł,
- wydatki na obsługę długu publicznego 1.700.000,00 zł,

Wydatki majątkowe w wysokości 61.000.078,00 zł,

w tym:

- 1) na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych 10.409.294,00 zł.

W ciągu 2019 roku dokonano zmian w planie wydatków budżetowych polegających na **zmniejszeniu** planowanych wydatków o kwotę **5.445.608,50 zł**, w tym:

- zwiększenia wydatków bieżących o kwotę 12.348.902,50 zł,
- zmniejszeniu wydatków majątkowych o kwotę 17.794.511,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku plan wydatków budżetowych wyniósł 198.078.986,50 zł, w tym:

- **wydatki bieżące w wysokości 154.873.419,50 zł,**
- **wydatki majątkowe w wysokości 43.205.567,00 zł.**

W wyniku wprowadzonych zmian zarówno Uchwałami Rady Miejskiej jak i Zarządzeniami Prezydenta Miasta w ramach posiadanych kompetencji, nastąpiło:

- **zwiększenie planowanych dochodów budżetu o kwotę 460.711,50 zł,**
- **zmniejszeniu planowanych wydatków budżetu o kwotę 5.445.608,50 zł.**

Budżet Gminy Nowa Sól – Miasto na rok 2019 uchwalony został z nadwyżką budżetową w wysokości 93.680,00 zł, tj. w wysokości 0,05 % prognozowanych dochodów budżetowych. W wyniku wprowadzonych zmian w budżecie w ciągu 2019 roku nadwyżkę zwiększono o kwotę 12.563.205,00 zł i ostatecznie osiągnięto nadwyżkę budżetu w wysokości 14.034.986,77 zł.

Rozchody budżetu planowane w wysokości 6.000.000,00 zł na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosły 6.000.000,00 zł.

Realizacja planowanych dochodów w 2019 roku na poziomie 98,11 % planu rocznego oraz wydatków budżetowych na poziomie 93,99 % planu rocznego, spowodowało **powstanie nadwyżki budżetowej w wysokości 14.034.986,77 zł.**

Rozliczenie wyniku budżetu Gminy Nowa Sól – Miasto na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2019 r.	Plan na 31.12.2019 r.	Wykonanie na 31.12.2019 r.	% (5:4)
1	2	3	4	5	6
1.	DOCHODY	203.618.275,00	204.078.986,50	200.226.613,88	98,11
2.	WYDATKI	203.524.595,00	198.078.986,50	186.191.627,11	93,99
	Wynik (poz. 1-2)	+93.680,00	+6.000.000,00	+14.034.986,77	

DOCHODY budżetu Gminy Nowa Sól – Miasto zaplanowane w wysokości 204.078.986,50 zł ogółem na koniec 2019 roku zostały wykonane w kwocie 200.226.613,88 zł, tj. 98,11 % planowanych dochodów budżetowych na rok 2019, a w tym:

- dochody bieżące wykonano w wysokości 161.984.542,15 zł, tj. 101,42 % planu rocznego,
- dochody majątkowe wykonano w wysokości 38.242.071,73 zł, tj. 86,22 % planu rocznego.

WYDATKI budżetu Gminy Nowa Sól – Miasto ogółem za rok 2019 zostały wykonane w kwocie 186.191.627,11 zł, tj. 94,00 % planowanych wydatków budżetowych na rok 2019, a w tym:

- wydatki bieżące wykonano w wysokości 145.176.415,54 zł, tj. 93,74 % planu rocznego, które stanowią 73,29 % wydatków ogółem,
- wydatki majątkowe wykonano w wysokości 41.015.211,57 zł, tj. 94,93 % planu rocznego, które stanowią 20,71 % wydatków ogółem.

4. Wykaz spółek komunalnych i jednostek organizacyjnych gminy

W Gminie Nowa Sól – Miasto funkcjonują następujące spółki prawa handlowego z udziałem kapitału Gminy Nowa Sól - Miasto:

1. Zakład Usług Mieszkaniowych Spółka z o.o., ul. Wróblewskiego 7 w Nowej Soli,
2. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Nowej Soli Spółka z o.o., ul. Konstruktorów 2 w Nowej Soli,
3. Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., ul. Orła Białego 22, Kostrzyn nad Odrą,
4. Tygodnik Krąg Spółka z o.o., ul. Parafialna 2b w Nowej Soli,
5. Regionalne Centrum Technologii i Wiedzy „INTERIOR” Spółka z o.o., ul. Inżynierska 8 w Nowej Soli,
6. Międzygminne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne „SUBBUS” Spółka z o.o., ul. Wielkopolska 23 w Nowej Soli.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. jednostkami budżetowymi Gminy Nowa Sól-Miasto były:

1. Urząd Miejski w Nowej Soli ul. M. J. Piłsudskiego 12,
2. Zasoby Mieszkalne i lokalowe o innym przeznaczeniu
3. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki, ul. Szkolna 1 w Nowej Soli,
4. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Konopnickiej z oddziałami Integracyjnymi, ul. Gimnazjalna 11 w Nowej Soli,
- 5.
6. Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Juliana Tuwima , ul. Botaniczna 22 w Nowej Soli,
7. Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Władysława Broniewskiego, ul. Młodych 2 w Nowej Soli,
8. Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. T. Kościuszki 26 w Nowej Soli,
9. Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Janusza Korczaka, ul. Jana Matejki 29 w Nowej Soli,
10. Publiczne Przedszkole Nr 1, ul. Bohaterów Getta 1 w Nowej Soli,
11. Publiczne Przedszkole Nr 2, ul. Okrężna 2 w Nowej Soli,
12. Publiczne Przedszkole Nr 5, ul. Kręta 18 w Nowej Soli,
13. Publiczne Przedszkole Nr 6, ul. Kasprzaka 3 w Nowej Soli,
14. Publiczne Przedszkole Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Drzewna 5 w Nowej Soli,
15. Publiczne Przedszkole Nr 8, ul. Żeromskiego 7 w Nowej Soli,
16. Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Wrocławska 37A w Nowej Soli,
17. Publiczne Przedszkole Nr 11, ul. Jana Matejki 28 w Nowej Soli,
18. Publiczne Przedszkole Nr 12, Os. Konstytucji 3 Maja 12H w Nowej Soli,
19. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Św. Barbary 2 w Nowej Soli,
20. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Muzealna 46 w Nowej Soli,
21. Żłobek Miejski, ul. Matejki 30 w Nowej Soli,
22. Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Muzealna 46 w Nowej Soli.

INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY NOWA SÓL-MIASTO

I. INSTYTUCJE KULTURY

1. Nowosolski Dom Kultury, ul. Piłsudskiego 49 w Nowej Soli,
2. Muzeum Miejskie w Nowej Soli, ul. Muzealna 20 w Nowej Soli,
3. Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Bankowa 3 w Nowej Soli.

II. JEDNOSTKI OPIEKI ZDROWOTNEJ

1. Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej w Nowej Soli, ul. Kościuszki 27 w Nowej Soli.

5. Działalność inwestycyjna

5.1. Infrastruktura drogowa:

5.1.1. Stan infrastruktury drogowej:

Infrastruktura drogowa w Gminie Nowa Sól - Miasto obejmowała na 1 stycznia 2019 r. **66,052 km** dróg. Na dzień 31 grudnia 2019 r. długość dróg w gminie wynosiła **66,052 km**. Drogi asfaltowe stanowiły na początku 2019 r. **65,4%** wszystkich dróg, a pod koniec poprzedniego roku **65,1%**. Drogi utwardzone stanowiły w poprzednim roku, odpowiednio **99,8%** na dzień 1 stycznia 2019 r. i **99,8%** na dzień 31 grudnia 2019 r.

Stan dróg według Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

Lp.	Nazwa ulicy	Parametry stanu nawierzchni [klasa]
1.	ul. Akacyjowa	C
2.	ul. Aleksandra Fredry	C
3.	ul. Arciszewskiego,	A
4.	ul. Asnyka Adama	A
5.	ul. Bacewicz Grażyny	C
6.	ul. Bankowa	C
7.	ul. Batorego Stefana	C
8.	ul. Bema Józefa	C
9.	ul. Bociania	C
10.	ul. Boczna	C
11.	ul. Bohaterów Getta,	A

12.	ul. Botaniczna	A
13.	ul. Broniewskiego Władysława	A
14.	ul. Brzechwy	C
15.	ul. Brzozowa	C
16.	ul. Bukowa	C
17.	ul. Ceglana	C
18.	ul. Chełmońskiego	C
19.	ul. Chopina	C
20.	ul. Cicha	C
21.	ul. Ciemna	C
22.	ul. Ciepiewska	A
23.	ul. Czarneckiego	C
24.	ul. Czereśniowa	C
25.	ul. Czysta	A
26.	ul. Dąbrowskiego	C
27.	ul. Długa	C
28.	ul. Długosza	A
29.	ul. Dolnośląska	A
30.	ul. Drzewna	C
31.	ul. Drzymały Michała	C
32.	ul. Dygasińskiego	A
33.	ul. Działkowców	C
34.	ul. Ekonomiczna	C
35.	ul. Energetyków	A
36.	ul. Fabryczna	A

37.	Pl. Floriana	A
38.	ul. Garbarska	A
39.	ul. Gajowa	C
40.	ul. Gałczyńskiego	A
41.	ul. Gdyńska	C
42.	ul. Gimnazjalna,	A
43.	ul. Głowackiego,	A
44.	ul. Góreckiego Henryka	C
45.	ul. Graniczna	C
46.	ul. Grobla	C
47.	ul. Grottgera	C
48.	ul. Grunwaldzka	C
49.	ul. Harcerska	C
50.	ul. Hoża	C
51.	ul. Jagiellońska	A
52.	ul. Jagienki	A
53.	ul. Jana Pawła II	A
54.	ul. Jaracza Stefana	A
55.	ul. Jaskółcza	A
56.	ul. Jedności Robotniczej	C
57.	ul. Jodłowa	C
58.	ul. Juranda	A
59.	ul. Kaczkowskiego	A
60.	ul. Kalinowa	C
61.	ul. Karłowicza Mieczysława	C

62.	ul. Kasprowicza	A
63.	ul. Kasprzaka Marcina	A
64.	ul. Kasztanowa	C
65.	ul. Kaszubska	A
66.	ul. Kazimierza Wielkiego	A
67.	ul. Kilińskiego J.	A
68.	ul. Klonowa	C
69.	ul. Kmicica	A
70.	ul. Kochanowskiego	C
71.	ul. Kołłątaja Hugona	A
72.	ul. Kołodzieja	A
73.	ul. Kombatantów	C
74.	ul. Konarskiego	C
75.	ul. Konopnickiej Marii	C
76.	ul. Konwaliowa	C
77.	ul. Korczaka	C
78.	ul. Korzeniowskiego	C
79.	ul. Kosmonautów	C
80.	ul. Kossaka Wojciecha	C
81.	ul. Kościelna	A
82.	ul. Kościuszki (od ul. 1 Maja do ul. Wojska Polskiego)	A
83.	ul. Kowalska	A
84.	ul. Krasieńskiego	A
85.	ul. Królowej Jadwigi	A
86.	ul. Krótka	C

87.	ul. Kruczkowskiego	A
88.	ul. Krzywa	C
89.	ul. Krzywoustego B.	A
90.	ul. Kunickiego S.	A
91.	ul. Kupiecka	A
92.	ul. Kurpińskiego Karola	C
93.	ul. Kuśnierska	C
94.	ul. Kwiatowa	A
95.	ul. Lelewela	A
96.	ul. Leszczynowa	C
97.	ul. Leśna	C
98.	ul. Liliowa	A
99.	ul. Lipowa	C
100.	ul. Lisia	A
101.	ul. Lotników	C
102.	ul. Lubuska	C
103.	ul. Lutosławskiego Witolda	C
104.	ul. Łabędzia	C
105.	ul. Łąkowa	A
106.	ul. Łokietka	A
107.	ul. Łużycka	A
108.	ul. 8 Maja	A
109.	ul. 1 Maja (od Staszica do Jana Pawła II)	A
110.	ul. Makowa	A
111.	ul. Makuszyńskiego	C

112.	ul. Mała	A
113.	ul. Metalowca	C
114.	ul. Miarki Karola	C
115.	ul. Mickiewicza	C
116.	ul. Mieszka I	A
117.	ul. Miodowa	C
118.	ul. Młynarska	C
119.	ul. Moniuszki,	A
120.	ul. Morelowa	C
121.	ul. Muzealna,	A
122.	ul. Narutowicza	A
123.	ul. Norwida	A
124.	ul. Nowa	C
125.	ul. Nowowiejskiego Feliksa	C
126.	ul. Odlewnika	C
127.	ul. Odrzańska	C
128.	ul. Ogrodowa	A
129.	ul. Okrężna (od ul. Granicznej do Piłsudskiego)	A
130.	ul. Okrzei S.	C
131.	ul. Orkana	C
132.	ul. Orzeszkowej	C
133.	ul. Parafialna	A
134.	ul. Parkowa	A
135.	ul. Pasieczna	A
136.	ul. Piastowska	C

137.	ul. Piłsudskiego (od ul. Szerokiej do ul. Staszica)	A
138.	ul. Plater Emilii	A
139.	ul. Pocztowa	C
140.	ul. Podgórna	A
141.	ul. Połanieckich	A
142.	ul. Poniatowskiego	A
143.	ul. Portowa	A
144.	ul. Przemysłowa (odcinek od ul. Konstruktorów do zatoki autobusowej – dz. nr 14/5)	C
145.	ul. Ptasia	A
146.	ul. Pułaskiego	A
147.	ul. Reja Mikołaja	A
148.	ul. Reymonta Władysława	A
149.	ul. Rolna	A
150.	ul. Gen. Grota Roweckiego	A
151.	ul. Różana	C
152.	ul. Rydla	A
153.	ul. Sadowa	A
154.	ul. Saperów	C
155.	ul. Sautera Wiesława	A
156.	ul. Sidorskiej	C
157.	ul. Siemiradzkiego	A
158.	ul. Sienna	A
159.	ul. Sikorskiego	C
160.	ul. Skargi Piotra	C

161.	ul. Składowa	C
162.	ul. Skłodowskiej	A
163.	ul. Skrzetuskiego	A
164.	ul. Słoneczna	A
165.	ul. Słonecznikowa	A
166.	ul. Słowackiego Juliusza	A
167.	ul. Sobieskiego Jana	C
168.	Pl. Solny,	A
169.	ul. Solskiego Ludwika	A
170.	ul. Sosnowa	C
171.	ul. Spacerowa	A
172.	ul. Spokojna	A
173.	ul. Staffa Leopolda	C
174.	ul. Stasia i Nel	A
175.	ul. Stawowa	C
176.	ul. Struga Andrzeja	C
177.	ul. Szafera Władysława	A
178.	ul. Szarych Szeregów	A
179.	ul. Szeroka	A
180.	ul. Szkolna	A
181.	ul. Szymanowskiego Karola	A
182.	ul. Śląska	A
183.	ul. Św. Barbary,	A
184.	ul. Świerkowa	C
185.	ul. Tetmajera	C

186.	ul. Topolowa,	A
187.	ul. Towarowa	A
188.	ul. Traugutta,	A
189.	ul. Tulipanowa	C
190.	ul. Tuwima	C
191.	ul. Ustronie	A
192.	ul. Wandy,	A
193.	ul. Waryńskiego	A
194.	ul. Wąska	A
195.	ul. Wesoła,	A
196.	ul. Wiejska	C
197.	ul. Wielkopolska	C
198.	ul. Wieniawskiego	A
199.	ul. Wierzbowa	C
200.	ul. Wierzyńskiego K.	A
201.	ul. Wilcza	C
202.	ul. Witosa,	A
203.	ul. Wiśniowa	C
204.	ul. Wojska Polskiego (odcinek od ul. Piłsudskiego do ul. Przyszłości)	A
205.	Al. Wolności	A
206.	ul. Wołodziejowskiego	A
207.	ul. Wrocławska	A
208.	ul. Wróblewskiego	A
209.	ul. Wrzosowa	C

210.	ul. Współczesna	C
211.	ul. Wybickiego	C
212.	ul. Wyspiańskiego	C
213.	ul. Wyszyńskiego	C
214.	Pl. Wyzwolenia	A
215.	ul. Zacisze	A
216.	ul. Zagłoby	A
217.	ul. Zamenhofska	A
218.	ul. Zakątek	A
219.	ul. Zaulek	C
220.	ul. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”	A
221.	ul. Zielona	C
222.	ul. Zjednoczenia	A
223.	ul. Zygmunta Starego	A
224.	ul. Żeromskiego	A
225.	ul. Żurawia	C
226.	ul. Żwirki i Wigury	A

Legenda:

- klasa A – stan dobry – nawierzchnie nowe i odnowione nie wymagające remontów,
 - klasa C – stan niezadawalający – nawierzchnie z uszkodzeniami wymagające zaplanowania remontów
- Długość ścieżek rowerowych na dzień 1 stycznia 2019 i 31 grudnia 2019 r. wynosiła **40,55 km** .

5.1.2. Inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej:

W 2019 roku realizowano następujące inwestycje drogowe, które rozpoczęto w roku 2018:

1. Budowa drogi wewnętrznej sięgacz od ul. Ciepeliowskiej (POM)- w ramach zadania wybudowano drogę o dł. 395 m. Realizacja zadania trwała na przełomie roku 2018 i 2019. Odbioru końcowego dokonano 02.04.2019 r.

2. Budowa dróg osiedlowych zgodnie z wieloletnim planem- drogi wewnętrzne przy ul. Kościuszki/Kaszubskiej- w ramach zadania wybudowano trzy odcinki dróg wewnętrznych o łącznej dł. 310 m. Odbioru końcowego dokonano 13.12.2019 r.
3. Przebudowa kanalizacji deszczowej na Starym Żabnie wraz z przebudową nawierzchni na ul. Czystej i Ogrodowej- w ramach zadania wybudowano kanalizację deszczową w ciągu ulicy Czystej, Krętej i Ogrodowej oraz przebudowano nawierzchnie ul. Czystej i Ogrodowej wraz z chodnikami. Odbioru końcowego dokonano 01.10.2019 r.
4. Rozbudowa drogi gminnej nr 102402F – ul. Fredry w Nowej Soli- w ramach zadania rozbudowano ul. Fredry na dł. 861 m , wybudowano nową sieć kanalizacji deszczowej wraz z dwiema przepompowniami, wybudowano nowe chodniki o łącznej dł. 1038 m, ścieżkę rowerową dwukierunkową o dł. 812 m oraz nowe oświetlenie drogowe wraz z doświetleniem przejść dla pieszych. Zadanie jest współfinansowane ze środków Funduszu Dróg Samorządowych. Trwają roboty budowlane, których termin wykonania to 30.04.2020 r.
5. Rozbudowa skrzyżowania ulic Wojska Polskiego - Kościuszki – Waryńskiego- wykonano rozbiórki obiektów usługowo-handlowych kolidujących z rozbudową skrzyżowania, poniesiono częściowe koszty związane z nabyciem gruntów pod pas drogowy. Rozbudowa skrzyżowania rozpoczęła się w 2020 r. .
6. Utwardzenie działek nr 613/10 i 613/9 przy ul. Kamiennej w Nowej Soli- na dł. 20 m, stanowiących dojazd do posesji przy ul. Kamiennej w Nowej Soli – roboty budowlane zakończone. Odbioru końcowego dokonano 12.09.2019 r.
7. Budowa drogi dojazdowej wraz z infrastrukturą techniczną do terenów inwestycyjnych w południowej części Nowej Soli – etap II- umowę z wykonawcą zawarto 04.12.20219 r. Na budowę drogi otrzymano dofinansowanie w ramach z Funduszu Dróg Samorządowych oraz na budowę infrastruktury technicznej otrzymano dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej 1 Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Roboty budowlane planuje się zakończyć do 31.10.2020 r.
8. Dokumentacja dróg osiedlowych zgodnie z wieloletnim planem, przebudowa ul. Chopina, Słonecznikowej, Lutosławskiego, Karłowicza-
 - a) ul. Słonecznikowa – prace projektowe zostały zakończone, uzyskano decyzje ZRID ,
 - b) ul. Lutosławskiego, Karłowicza wraz z sięgaczem – prace projektowe zostały zakończone, uzyskano decyzje pozwolenia na budowę: Lutosławskiego - 21.06.2019 r. ul. Karłowicza - 23.05.2019 r.,
 - c) ul. Chopina – trwają prace projektowe. Termin realizacji dokumentacji - I półrocze 2020 r..
9. Dokumentacja projektowa na „Budowę drogi gminnej na odcinku od skrzyżowania ul. Piłsudskiego z ul. Staszica do skrzyżowania z ul. Brzozową oraz rozbudowa drogi w ciągu ul. Brzozowej i ul. Wyspiańskiego na odc. od skrzyżowania z nowoprojektowaną drogą gminną do skrzyżowania z ul. Hutniczą- prace projektowe zostały zakończone, uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Zadanie znalazło się na liście, która oczekuje na akceptację ministerstwa na dofinansowanie zadania z Funduszu Dróg Samorządowych

10. Dokumentacja projektowa „Przebudowa drogi dojazdowej DD6 w obrębie obwodnicy Nowej Soli w ciągu drogi woj. Nr 315 oraz budowa drogi wewnętrznej na działce nr 846 i 865/6 obręb 4, stanowiącej połączenie z DD6”:

- a) droga dojazdowa DD6 - trwają prace projektowe. Termin wykonania 30.06.2020 r.
- b) droga wewnętrzna – zakończono prace projektowe.

11. Dokumentacja projektowa „Przebudowa ul. Kilara i Nowowiejskiego”:

- a) ul. Kilara - trwają prace projektowe. Termin wykonania - I półrocze 2020 r.
- b) ul. Nowowiejskiego - zakończono prace projektowe. Uzyskano ZRID - 23.10.2019 r.

12. Rozbudowa dróg gminnych pomiędzy ulicami: Fredry, Staszica, Matejki i 1-go Maja w Nowej Soli- wypłata odszkodowań. Zakończono budowę zjazdu 25.09.2019 r. Aktualizowano kosztorys inwestorski. Złożono wnioski o dofinansowanie zadania w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Zadanie znalazło się na liście, która oczekuje na akceptację ministerstwa. Zadanie przygotowane jest do uruchomienia procedury przetargowej. .

5.2. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna:

5.2.1. Stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:

Długość czynnej sieci wodociągowej na początku 2019 r. wynosiła **103.490 m**, a na koniec **106.056 m**. Długość sieci kanalizacyjnej na początku roku 2019 wynosiła **105.000 m**, na koniec roku **106.372 m**.

Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada **100%** mieszkańców. W przypadku sieci kanalizacyjnej, dane przedstawiają się następująco: **99,7 %** mieszkańców.

Łącznie w 2019 roku wybudowano **2.116 m** nowej sieci wodociągowej i **1.372,5 m** nowej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Nowej Soli

Na dzień 1 stycznia 2019 r. istniało **3.727 szt.** przyłączy do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2019 r. **3.747 szt.** przyłączy.

W 2019 r. nie wystąpiły awarie na sieci kanalizacyjnej.

Na początku i końcu 2019 r. udział ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia wynosił **100 %**.

5.2.2. Inwestycje z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:

Wszystkie inwestycje w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej realizowane są w oparciu o *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych*.

Zrealizowane działania:

1. Likwidacja i wykonanie studni głębinowych zastępczych.
2. Przebudowa kanalizacji deszczowej na SUW
3. Modernizacja oświetlenia na SUW
4. System monitoringu na SUW Zakup cysterny na wodę
5. Wymiana wodociągów zasilających w dzielnicy Pleszówek - ul. Graniczna
6. Budowa i wymiana wodociągów zasilających na terenie miasta Nowa Sól

7. Zasilanie w wodę wydzielonych obszarów na terenie południowej strefy gospodarczej m. Nowa Sól
8. Wymiana sieci wodociągowej w ul. Kowalskiej
9. Budowa sieci wodociągowej do bloków pomiędzy ul. Wojska Polskiego a ul. Kossaka
10. Wymiana magistrali wody uzdatnionej w kierunku m. Rudno
11. Zakup samochodu dla grup remontowo -budowlanych
12. Rozbudowa systemu zdalnego odczytu
13. Modernizacja oświetlenia na COŚ
14. Zakup próbopobieraka do badań ścieków
15. Zakup agregatów prądotwórczych do stałego zasilania przepompowni ścieków
16. Modernizacja Centralnej Oczyszczalni Ścieków- w 2019 r. rozpoczęto inwestycję, o łącznej szacunkowej wartości ok. 8,5 mln zł, której celem jest zapewnienie skutecznego oczyszczenia ścieków dopływających do oczyszczalni i prawidłowej gospodarki osadowej, w tym minimalizacji ilości osadów powstających w procesie oczyszczania. Zadanie inwestycyjne zostało podzielone na etapy:
 - 2019 r. – opracowanie koncepcji określającej kierunki modernizacji i rozbudowy COŚ, w tym m.in. zakres zmian technologicznych niezbędnych do zapewnienia:
 - a) oczyszczenia ścieków dopływających do oczyszczalni, których skład stale się zmienia wraz z uruchamianiem nowych zakładów przemysłowych w mieście,
 - b) prawidłowej gospodarki osadowej, która będzie adekwatna do aktualnego ustawodawstwa w tym zakresie.
 - 2020r. – opracowanie dokumentacji projektowej.
 - Lata 2021-2022 – realizacja robót.

W 2019 r. nie ukończono tworzenia koncepcji modernizacji z uwagi na konieczność wykonania dodatkowych badań ścieków, niezbędnych do prawidłowego wykonania bilansu (średniodobowych badań ścieków surowych dopływających do oczyszczalni ścieków). W celu zbudowania prawidłowej bazy danych do analiz konieczne jest uzyskanie minimum 40 badań, które obejmą cały 2019r. i część 2020r. Dodatkowe analizy ścieków nieoczyszczonych zostaną wykonane przez akredytowane laboratorium w I kwartale 2020r. Wobec powyższego koncepcja zostanie ukończona w II kwartale 2020r.

W zakresie działalności kanalizacyjnej:

1. Budowa lub modernizację odcinków sieci kanalizacyjnych na terenie Aglomeracji Nowa Sól
2. Odprowadzenie ścieków z wydzielonych obszarów na terenie południowej strefy gospodarczej m. Nowa Sól
3. Budowa sieci kanalizacyjnej w ul. Starostawskiej w Nowej Soli
4. Zakup samochodu wysokociśnieniowego

5.3. Wykaz zrealizowanych działań i zadań w zakresie rozwoju infrastruktury miejskiej na obszarze miasta Nowa Sól:

1. Remont nawierzchni ciągów pieszych wokół fontanny na Placu Powstańców Śląskich i Wielkopolskich w Nowej Soli – etap II.

Przebudowa ciągów pieszych na dz. nr 722 w Nowej Soli odbywała się etapowo. II etap prac obejmował:

- a) rozbiórkę istniejących nawierzchni bitumicznej ciągów pieszych oraz obrzeży betonowych,
- b) całkowitą rozbiórkę schodów, murków i gazonów (główne zejście od strony ul. Zjednoczenia),
- c) budowę jednego środkowego biegu schodów (główne zejście od strony ul. Zjednoczenia),
- d) wykonanie obustronnych kaskadowych nasadzeń w miejscu rozebranych gazonów i schodów bocznych (główne zejście od strony ul. Zjednoczenia),
- e) utworzenie dwóch miejsc wypoczynku - betonowe ławki łukowe z oparciem (główne zejście od strony ul. Zjednoczenia),
- f) regulację sytuacyjną dwóch latarni oświetlenia parkowego,

-
- g) wykonanie nowej nawierzchni ciągów pieszych z betonowej kostki brukowej,
 - h) demontaż istniejących i montaż nowych ławek parkowych i koszy na śmieci,
 - i) wykonanie dwóch murowanych kwietników z cegły klinkierowej,
 - j) humusowanie i obsianie mieszanką traw pasów zieleni.
2. Budowa dodatkowego przejścia przy ul. Zjednoczenia oraz remont podjazdów od strony ul. Bankowej i Gimnazjalnej w Nowej Soli.
3. Zmiana układu komunikacyjnego w rejonie wejścia na cmentarz. Zakres prac obejmował:
- a) rozbiórkę konstrukcji nawierzchni chodników i miejsc postojowych,
 - b) rozbiórkę krawężników i obrzeży betonowych,
 - c) przebudowę/remont konstrukcji jezdni celem dowiązania wysokościowego projektowanych miejsc postojowych - ok. 45m².
 - d) budowę nowych i przebudowę istniejących ciągów pieszych, z betonowej kostki brukowej gr. 6 cm kolor szary – 217 m²,
 - e) budowę dwóch zatok postojowych, z 5 i 6 miejscami postojowymi, z betonowej kostki brukowej gr. 6 cm kolor barwy jesieni – 145 m² (materiał Inwestora),
 - f) przebudowę przykanalika kanalizacji deszczowej z wpustem,
 - g) regulację wysokościową istniejących włazów i pokryw uzbrojenia podziemnego,
 - h) remont nawierzchni bitumicznej w miejscu nawiązania zatoki postojowej do istniejącej jezdni,
 - i) utworzenie pasów zieleni - 155m².
4. Utwardzenie terenu przy ul. Jaracza pod stoiska handlowe. Zakres prac obejmował:
- a) rozbiórkę konstrukcji nawierzchni chodników,
 - b) wymianę obrzeży betonowych,
 - c) wymianę zniszczonych krawężników,
 - d) ułożenie nowej nawierzchni chodników,
 - e) utwardzenie terenu wraz z utworzeniem ciągów pieszych i terenów zielonych na dz. nr 303/4,
 - f) montaż obiektów małej architektury: ławki parkowe, kosz na odpady, latarnia parkowa
5. Dostawa, montaż konstrukcji, montaż wyposażenia, oraz podłączenie do infrastruktury (prąd, wod-kan), dwóch pawilonów handlowych z przeznaczeniem na działalność handlową, na terenie skweru przy ul. Jaracza w Nowej Soli.
6. Doposażenie placu zabaw przy os. Kopernika.
7. Prace związane z przygotowaniem terenu inwestycyjnego w południowej części miasta Nowa Sól poprzez wycięcie drzew, usunięcie karpin i nasadzenia zastępcze.

5.4. Realizacja dużych zadań inwestycyjnych:

W 2019 roku zakończono wykonywanie n/w zadań inwestycyjnych, których realizację rozpoczęto w latach ubiegłych:

1. RE - Odra - aktywizacja społeczna i gospodarcza terenów pofabrycznych w Nowej Soli- w ramach zawartej umowy z generalnym wykonawcą projektu - w 2019 roku zakończone zostało wykonywanie etapu I - dokumentacja projektowa projektu wraz z uzyskaniem pozwoleń budowlanych.
- W ramach zawartej umowy z wykonana została aktualizacja studium wykonalności projektu, w celu wprowadzenia zmian we wniosku o dofinansowanie projektu

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. wykonał likwidację sieci wodociągowej przebiegającej przez piwnicę budynku wieży w celu umożliwienia jej rozbiórki.

Firma „Demolition Group Mateusz Mentel” wykonała rozbiórkę budynku wieży, co umożliwia przystąpienie do zasadniczych robót budowlanych związanych z odbudową wieży i realizacją zagospodarowania obszaru w otoczeniu wieży.

2. Zagospodarowanie kwartału ulic: Witosa-Kuśnierska-Szeroka-Piłsudskiego (dokończenie robót–wybudowanie pozostałych budynków gospodarczych wraz z aktualizacją dokumentacji)- w ramach w/w zadania w 2019 roku zmieniono nawierzchni na kostkę kamienną w obrębie działek nr 457/8, 455/5 i 455/8 obręb 3 Nowa Sól (przy ul. Witosa i Szerokiej) oraz nadzór archeologiczny nad prowadzonymi robotami.
3. Dokumentacja projektowa hali sportowej w Nowej Soli- w 2019 roku, na podstawie zawartej w 2018 roku umowy została wykonana i odebrana dokumentacja projektowa hali sportowej.

W 2019 roku realizowano – kontynuowano zadania inwestycyjne:

1. Przyjazna Komunikacja Publiczna – Centra Obsługi Pasażerów Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego- w 2019 roku zrealizowano wydatki niewygasające z 2018 r. W ramach tych wydatków wykonano: wymianę okna na dworcu PKP w części Centrum Obsługi Pasażerów, erratę do studium wykonalności projektu, oznakowanie Zajezdni Autobusowej przy ul. Wielkopolskiej 23.
2. Dziedzictwo Kulturowe Środkowego Nadodrza w innowacyjnej przestrzeni dwóch obiektów historycznych w Nowej Soli- w ramach w/w projektu w 2019 r. został wybrany wykonawca robót budowlano-montażowych i rozpoczęto realizację zadania p.n. „Rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na budynek mieszkalno-usługowy – Centrum Informacyjne obszaru Doliny Środkowej Odry na działkach nr ew. 593/1, 593/2 przy ul. Korzeniowskiego w Nowej Soli, obręb 3, gm. Nowa Sól – Miasto”.
W 2019 r.: zakończono ETAP I – roboty rozbiórkowe oraz ETAP II – wykonanie stanu surowego. Do końca roku trwały prace wykończeniowe w budynku i jego otoczeniu.
3. Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku i terenu Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 2 w Nowej Soli na siedzibę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej- w 2019 roku podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych z terminem wykonania do 30.06.2020 r. Zakończono roboty związane z zagospodarowaniem terenu, pozostałe prace budowlane i instalacyjne koncentrowały się wewnątrz obiektu. W związku z charakterem prac wystąpiły roboty zamienne, dodatkowe, zaniechane. W 2020 roku roboty będą kontynuowane.
4. Rozbudowa Żłobka Miejskiego w Nowej Soli- zakończenie zadania, zgodnie z wymaganiami programu, nastąpiło do 31 grudnia 2019 r. Przedmiotem inwestycji była przebudowa i rozbudowa budynku Żłobka Miejskiego przy ul. Jana Matejki 30 w Nowej Soli wraz z infrastrukturą techniczną, przebudową zjazdu publicznego, budową wiaty i pergoli rekreacyjnej oraz utwardzeniem nawierzchni.
5. Pływalnia Kryta Solan - Centrum Sportu w Nowej Soli- w 2019 roku Generalny Wykonawca MORIS-POLSKA Sp. z o.o. kontynuował rozpoczęte w 2018 roku roboty budowlane. Został zrealizowany stan surowy zamknięty pływalni, rozpoczęto roboty wykończeniowe, instalacyjne, montaż nciek basenowych oraz roboty związane z zagospodarowaniem terenu (chodniki, parkingi).

6. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku i terenu Gimnazjum nr 3 na Centrum Aktywności Społecznej „CAS” - w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej.

W 2019 roku rozpoczęto realizację zadań inwestycyjnych:

1. Utworzenie innowacyjnego Centrum Wspierania Startupów (MŚP) w Nowej Soli- w celu realizacji I etapu zadania – wykonania dokumentacji projektowej, której przedmiotem jest wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowej budowy Centrum Wspierania Startupów, składającego się z hali produkcyjnej i budynku biurowego wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Zielonogórskiej w Nowej Soli, obejmujące opracowanie i przygotowanie materiałów wyjściowych do projektowania, wykonanie koncepcji, projektu budowlanego wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę, kosztorysu szacunkowego, projektu wykonawczego, przedmiaru robót, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, kosztorysu inwestorskiego, charakterystyki energetycznej, instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, operatów wodnoprawnych wraz z przeniesieniem praw autorskich, w tym prawa do zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego na zamawiającego oraz pełnienie nadzoru autorskiego w trakcie realizacji robót budowlanych. W 2019 r. wykonano koncepcję, projekt budowlany, uzyskano pozwolenie na budowę Centrum. Do zakończenia pozostało uzyskanie w 2020 r. pozwolenia na budowę zjazdu.
2. Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200 PNP 6,3 MPa wraz z rozbiórką wyłączanego odcinka gazociągu w rejonie ulicy Wojska Polskiego i Os. Armii Krajowej w Nowej Soli-w celu realizacji I etapu zadania – wykonania dokumentacji projektowej, termin wykonania umowy: 29.05.2020 r., końcowa realizacja przeniesiona na 2020 rok.
3. RE - Odra – adaptacja zabytkowego budynku byłej willei A Gruschwitza na Państwową Szkołę Muzyczną I st. Im. Grażyny Bacewicz w Nowej- w ramach w/w zadania w 2019 roku opracowywano dokumentację projektową. Termin opracowania dokumentacji wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę 31 marca 2020 r. Do dnia 30 czerwca 2019 r. został wykonany: ETAP I – inwentaryzacyjny/przygotowawczy, ETAP II – koncepcyjny oraz ETAP III – program prac konserwatorskich, program prowadzenia badań archeologicznych. W trakcie realizacji jest wykonywanie projektu budowlanego, wykonawczego, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego. W roku 2019 poniesiono część kosztów wykonania dokumentacji projektowej. W ramach realizacji zadania wystąpiły wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego 2019r., wydatki te zostały przeznaczone na dokonanie zapłaty należności za dokumentację, które wystąpią w 2020 roku
4. Modernizacja elewacji budynku dworca PKP w Nowej Soli- w 2019 roku wykonana została dokumentacja projektowa modernizacji elewacji. Wykonanie robót przeniesiono na 2020 rok.
5. Remont budynku garażowego przy ul. Towarowej na działce nr 690/11 obręb 2 dla potrzeb Straży Miejskiej- w 2019 roku wykonana została dokumentacja projektowa remontu budynku garażowego. Wykonanie robót przeniesiono na 2020 rok.

Realizacja zadań w oparciu o lokalne programy:

W Lokalnym programie Rewitalizacji na 2019 r. przewidziano, że będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne - projekty rewitalizacji dla obszaru ODRA i obszaru DOZAMET. Wskaźnikami wykonania celu były wykonane dokumentacje techniczne na projekty rewitalizacji. Wskaźniki te zostały

osiągnięte, gdyż przystąpiono do realizacji następujących projektów - etap dokumentacji technicznej: Re ODRA – kompleksowa rewitalizacja obszarów pofabrycznych w Nowej Soli ; Modernizacja obiektu „Willa Gruschwitza” adaptacja na potrzeby szkoły muzycznej; Rewaloryzacja Parku Odry; Zagospodarowanie skweru przy zbiegu ulic Wandy i Jaracza; budowa drogi przez DOZAMET

W studium uwarunkowań na 2019 r. przewidziano, nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną z usługami. Wskaźnikami wykonania celu była realizacja siedmiu m.p.z.p.. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż plany zostały uchwalone. Nastąpił podział terenu. Działy znalazły się w ofercie do sprzedaży 2019 roku i na kolejne lata.

W Programie naprawczym NFN ODRA na 2019 r. przewidziano, że realizowane będą trzy priorytety do 2025 roku tj.: 1) uporządkowanie i odbudowa zdegradowanych elementów infrastruktury technicznej; 2) budowa i wzmocnienie kapitału społecznego; 3) wsparcie lokalnej przedsiębiorczości. Wskaźnikami wykonania celu były realizacja projektów – zadań z pierwszego priorytetu. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż przystąpiono do realizacji projektu RE ODRA, który będzie realizowany do 2021 roku.

W Programie naprawczym Odra 1 na 2019 r. przewidziano, że realizowane będą trzy priorytety do 2025 roku tj.: 1) uzbrojenie terenów zielonych, sportu i rekreacji i turystyki w niezbędną infrastrukturę. Wykorzystanie potencjału materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego.; 2) budowa i wzmocnianie kapitału społecznego; 3) wsparcie przedsiębiorczości w zakresie rozwoju usług okołoturystycznych, rozrywkowych i gastronomicznych. Wskaźnikami wykonania celu były min projekty rewitalizacyjne obszaru oraz realizowane przez NDK, oraz projekty zagospodarowania terenów zielonych. Wskaźniki te zostały osiągnięte, poprzez rozpoczęcie realizacji „Centrum informacyjnego obszaru Dolina Środkowej Odry”, udział w imprezach kulturalnych, rozrywkowych, cyklicznych oraz zagospodarowanie terenów zielonych.

Program opieki nad zabytkami- w 2019 r. przewidziano, że zostaną przyznane dotacje do zabytków na kwotę 350.000,00zł. Wskaźnikami wykonania celu było 14 wniosków. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż wnioski były kompletne i udzielono dotacji podwyższając kwotę w budżecie o 31.095,00zł, czyli łącznie udzielono dotacji na kwotę 381.095,00zł.

6. Planowanie przestrzenne:

6.1. Kluczowe dokumenty obowiązujące w zakresie ładu przestrzennego:

- Informacja nt. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy (ostatnia ocena aktualności – art. 32 upzp) – 25.10.2018r. Uchwała nr LXIX/556/18
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (ostatnia ocena aktualności – 25.10.2018r., stopień pokrycia obszaru gminy mpzp - 80% program opracowywania mpzp – wg potrzeb).

6.2. Stan gminy, terenów objętych planami:

Na początku 2019 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było ok.80 % powierzchni gminy, tak samo jak na koniec roku. W studium nie wskazano terenów do obowiązkowego sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2019 roku:

- opracowano (zmieniono) plany dla terenów, na których obowiązywały m,p,z,p.
- wydano zaświadczenia o przeznaczeniu nieruchomości w m.p.z.p. lub studium - **671**
- wydano zaświadczenia dot. zmiany sposobu użytkowania - **57**
- wydano opinii dot. wstępnego podziału nieruchomości - **36**
- wydano wypisy i wyrisy z m.p.z.p. - **20**

W 2019 r. z uwagi na bardzo duże pokrycie planami wydano 3 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

7. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna.

7.1. Kluczowe dokumenty, obowiązujące w zakresie gospodarki komunalnej:

W odniesieniu do gospodarki nieruchomościami w gminie, w 2019 roku obowiązującym dokumentem strategicznym był Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021.

W wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021 r., zaplanowano, że w 2019 roku nastąpi prywatyzacja części zasobu mieszkaniowego Gminy. Wskaźnikiem wykonania celu była sprzedaż lokali w liczbie **40**. Cel nie został osiągnięty, gdyż sprzedano **14** lokali mieszkalnych. Spadek sprzedaży mieszkań był następstwem wprowadzenia przepisów o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. Znakomita większość gruntów zabudowanych budynkami wielolokalowymi, w których znajdują się lokale komunalne, oddana została w użytkowanie wieczyste, co wstrzymało procedowanie sprzedaży lokali, ponieważ ich zbycie mogło nastąpić dopiero po ujawnieniu przekształcenia gruntu w księgach wieczystych.

W wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021 r. określono, że nastąpi racjonalizacja gospodarki czynszowej poprzez nową politykę czynszową. Wpływy z czynszów winny docelowo pokrywać koszty związane z bieżącym utrzymaniem zasobu mieszkaniowego (koszty eksploatacji, zarządzania i administrowania, napraw i konserwacji). Wskaźnikiem wykonania celu, w 2019 r., był wzrost bazowej stawki czynszu z poziomu **2,6 % do 2,7 %**. Wskaźnik ten został osiągnięty, a bazowa stawka czynszu wzrosła z **7,93 zł/m² do 8,36 zł/m²**.

W wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021 r. założono, że nastąpi poprawa stanu technicznego komunalnego zasobu mieszkaniowego poprzez stałe podnoszenie nakładów finansowych na remonty. Na 2019 rok zaplanowano wydatkowanie następujących kwot:

- **1 mln zł.** na remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina ma udział.
- **280 tys. zł** w budynkach będących w 100 % własnością Gminy.
- **225 tys. zł** na planowane remonty w wynajmowanych lokalach mieszkalnych.

Wykonanie planu przedstawia się następująco:

- **1.050.000 zł** wydano na remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych, z udziałem Gminy.
- **185.383,62 zł** wydano na remonty w budynkach będących w 100 % własnością Gminy.
- **319.946,37zł** wydano na planowane remonty w wynajmowanych lokalach mieszkalnych.

Celem polityki remontowej jest doprowadzenie do wyrównania stanu technicznego wszystkich budynków i lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy, a nakłady na remonty powinny pozwolić na ich utrzymanie w stanie nieogorszym.

Planowane wydatki określono w oparciu o przeglądy stanu technicznego budynków tak, żeby wykonywane były najpilniejsze remonty, stąd różnica między założeniami, a ich realizacją.

7.2. Stan gospodarki komunalnej w gminie, w zakresie zasobu mieszkaniowego:

W zasobie mieszkaniowym Gminy Nowa Sól-Miasto, wg stanu na dzień 31.01.2019 r., znajdowało się **1408** lokali mieszkalnych, w tym **215** lokali socjalnych. Obecnie Gmina nie posiada lokali tymczasowych.

W dniu 31.12.2019 r. zasób obejmował łącznie **1388** mieszkań, w tym **202** lokale socjalne. Zmniejszenie liczby mieszkań związane było z ich sprzedażą, jak również wyłączeniem niektórych z eksploatacji. Zmiana liczby lokali socjalnych spowodowana była zmianą obowiązujących przepisów prawa, w następstwie których lokale te utraciły status lokali socjalnych.

W/w lokalami administruje Zakład Usług Mieszkaniowych Sp. z o.o. w Nowej Soli, na podstawie umowy zawartej z Gminą Nowa Sól-Miasto.

W 2019 roku dokonano sprzedaży **14** lokali mieszkalnych, w tym **8** lokali zbytych zostało na rzecz najemców, 1 lokal wyłączony z zasiedlenia sprzedano celem powiększenia przyległego mieszkania, a pozostałych **5** w drodze przetargu ustnego nieograniczonego.

W 2019 roku dokonano **7** zamian lokali w oparciu o zasady określone w uchwale Rady Miejskiej w Nowej Soli nr XXIV/178/2004 z dnia 27 sierpnia 2004 r.

W 2019 roku przeprowadzono remonty w **168** lokalach, a także w **9** budynkach. Przedmiotem remontów było:

• wymiana instalacji w budynkach		
- elektryczna kl. schodowa	6 lokali	1 budynek
- wymiana przyłącza wod-kan	8 lokali	2 budynki
• remonty dachów w budynkach	62 lokale	6 budynków
• wymiana stolarki bud. w lokalach	25 lokali	
• wymiana inst. elektrycznej	10 lokali	
• wykonanie c.o. /etażowe gazowe	3 lokale	
• wykonanie wentylacji	6 lokali	
• remont inst. wod-kan	6 lokali	
• remonty lokali/malowanie, podłogi/	20 lokali	
• wymiana posadzek	2 lokale	
• remont pieców kaflowych i trzonów kuchennych	20 lokali	

Na dzień 1 stycznia 2019 r., w **0,78 %** mieszkań, będących w zasobie gminy, nie było toalet, zaś na 31 grudnia 2019r., odsetek ten wynosił **0,79 %**. (zmiana wyniku ze zmniejszenia zasobu wskutek sprzedaży lokali wyposażonych w węzeł sanitarny).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła **40,41 m²**, a ogółem, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy - **18,03 m²**.

Gmina Nowa Sól-Miasto nie planuje budowy nowych lokali komunalnych. Lokale mieszkalne pozyskiwane są z naturalnego ruchu ludności, przede wszystkim po śmierci najemców oraz w wyniku przeprowadzonej eksmisji.

W 2019 r. oddano w najem **18** mieszkań komunalnych. Lokale z mieszkaniowego zasobu Gminy służą do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób, które łącznie spełniają niżej wymienione kryteria:

- posiadają niskie dochody, to znaczy dochód miesięczny brutto przypadający na członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku i faktycznego przydziału mieszkania nie przekracza 150% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym,
- w miejscu dotychczasowego stałego zamieszkania potwierdzonego zameldowaniem, na jednego członka rodziny lub osób wspólnie zamieszkujących przypada mniej niż 5 m² powierzchni mieszkalnej, a w przypadku przekroczenia w/w powierzchni układ funkcjonalny mieszkania nie pozwala na egzystencję kilku rodzin (na rodzinę przypada mniej niż jedna izba mieszkalna),
- nie posiadają tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego
- znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i zostały uznane przez Społeczną Komisję Mieszkaniową za uprawnione do ubiegania się o przydział lokalu mieszkalnego.

Wnioski osób ubiegających się o najem lokalu mieszkalnego opiniowane są przez Społeczną Komisję Mieszkaniową, która aktualnie pracuje w składzie ósmioosobowym. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji, wnioskodawca umieszczany jest na liście osób oczekujących na przydział mieszkania. Lista uzupełniana jest raz w roku, w pierwszym kwartale, o wnioski zakwalifikowane w roku poprzednim.

Na początku **2019 roku** na przydział mieszkania z zasobu Gminy oczekiwało **85 osób**, natomiast na koniec **2019 roku** było to **66 osób**. Średni czas oczekiwania na przydział mieszkania w **2019 roku** wynosił około **3 lat**.

W 2019 r. wszczęto **56** postępowań eksmisyjnych dotyczących lokali mieszkalnych będących w zasobie gminy, a 16 z nich zakończyło się wyrokami. Z wyroków z lat poprzednich, w roku 2019, wykonano **15** eksmisji i dotyczyło to **46** osób. Powodem wszczęcia tych postępowań były: zadłużenie, podnajęcie lokalu, samowolne zajęcie lokalu, bądź nie wywiązanie się z umowy remontowej.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. zaległości w opłatach za lokale znajdujące się w zasobie mieszkaniowym gminy wyniosły łącznie **8.968.703,62 zł**, natomiast wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. kwota zadłużenia wyniosła **8.689.582,69 zł**.

Najemcy lokali mieszkalnych mają możliwość odpracowania długu. Na dzień 31 grudnia 2019 roku odpracowano zadłużenia na łączną kwotę **37 918,00 zł**.

W 2019 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę **597.032,58 zł**, których beneficjentami było **434** osoby. Kwota najniższego dodatku wyniosła **25,44 zł**, zaś kwota najwyższego dodatku to **614,81 zł**.

W zasobie gminy w 2019 r. znajdowały się następujące budynki niemieszkalne:

1. Zielonogórska 46 - lokal użytkowy w najmie
2. Podwale 7/1- lokal użytkowy w najmie oraz magazyn rzeczy z eksmisji
3. Parafialna 4 - lokale użytkowe dla organizacji społecznych
4. Miarki 2a - lokal użytkowy wykorzystywany przez społeczność romską
5. Witosa 14 - lokal mieszkalny + lokal użytkowy
6. Topolowa 4 - noclegownia.

7.2.1. Polityka czynszowa opiera się na następujących założeniach:

Podziale miasta Nowa Sól na strefy: centralną i peryferyjną:

- dla lokali socjalnych stawka czynszu ustalana jest indywidualnie dla danego budynku socjalnego i nie są stosowane żadne ulgi,
- dla lokali mieszkalnych ustalana jest maksymalna stawka czynszu stosowana w lokalach z pełnym wyposażeniem, a dla lokali, które nie posiadają pełnego wyposażenia stosowane są

bonifikaty w wysokości 10 % za brak elementu wyposażenia, nie większe niż 50 % stawki maksymalnej.

Systemie kształtowania zmian czynszów:

- wzrost stawki czynszu jest dokonywany w oparciu o Obwieszczenie Wojewody Lubuskiego w sprawie ustalenia wskaźnika przeliczeniowego odtworzenia 1m² pow. użytkowej budynków mieszkalnych na terenie woj. Lubuskiego,
- stawka czynszu w roku 2019 uległa zmianie z **7,93 zł / m²** na **8,36 zł / m²**.

7.3. Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości (art. 23 i 25 ugn) – tereny komunalne:

1. Gmina Nowa Sól-Miasto jest właścicielem gruntów o łącznym obszarze **491,25 ha**, położonych na terenie miasta oraz gruntów położonych poza granicami administracyjnymi gminy miejskiej o obszarze **22,92 ha** (stan na 31 grudnia 2019 r.).

W trwałym zarządzie znajdowały się nieruchomości o łącznej powierzchni **68,83 ha**.

W dzierżawie znajdowały się grunty o obszarze **21,30 ha**.

Terenów inwestycyjnych przygotowywanych do sprzedaży było łącznie **51,82 ha**.

Przygotowanych do sprzedaży było również **19** nieruchomości pod zabudowę jednorodzinną o powierzchni **1,70 ha**.

Gmina korzysta z Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonej przez Starostę Nowosolskiego.

2. Zarząd nieruchomościami Gminnymi sprawowany jest w następujący sposób:
 - Lokale mieszkalne (w liczbie 1388) i budynki administrowane są przez Zakład Usług Mieszkaniowych Spółka z o.o. w Nowej Soli
 - jednostki organizacyjne Gminy posiadają nieruchomości w trwałym zarządzie,
 - pozostałymi nieruchomościami stanowiącymi zasób komunalny gospodaruje Prezydent Miasta i dotyczy to szeroko pojętego obrotu: sprzedaży, oddania w użytkowanie wieczyste i w trwały zarząd, darowizny, zbycia w drodze zamiany, wydzierżawienia i użyczenia.
3. Główne kierunki gospodarowania zasobem nieruchomości:
 - sprzedaż i przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności przyniosły łączny dochód w kwocie **23.682.392,48 złotych**, na którą m. in. składa się:
 - przygotowanie i sprzedaż działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Ze sprzedaży działek uzyskano **1.141.500 złotych**.
 - przygotowanie i sprzedaż działek inwestycyjnych. Ze sprzedaży działek uzyskano **20.892.000 złotych**.
 - sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz najemców oraz w przetargach. Uzyskano kwotę **610.445 złotych**.
 - nabycie nieruchomości o powierzchni **0,0670 ha** celem włączenia w kompleks rekreacyjno-sportowy, pozyskano jedną działkę o powierzchni **0,3456 ha** z przeznaczeniem na powiększenie terenów mieszkaniowych, a także nabyto prawo własności gruntu będącego użytkowaniu wieczystym o powierzchni **0,1581ha** w celu uzyskania zwartego kompleksu działek przeznaczonych do zbycia na cele inwestycyjne.

8. Transport:

8.1. Dokumenty strategiczne.

Miasto realizuje usługi transportowe w oparciu o:

- Uchwałę nr LXVII/539/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie cen za usługi przewozowe świadczone środkami publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Gminy Nowa Sól – Miasto i gmin, które zawarły porozumienie międzygminne z Gminą Nowa Sól – Miasto.
- dokument strategiczny jakim jest **Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego**:

Głównym celem planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (planu transportowego), jest zaplanowanie na lata 2016-2025 usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze Nowej Soli i gmin, które zawarły z Gminą Nowa Sól – Miasto porozumienia w zakresie organizacji transportu publicznego w ramach Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego został przygotowany zgodnie ze strategią zrównoważonego rozwoju transportu, której fundamentem jest uznanie istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i dążenie do ograniczenia negatywnych następstw rozwoju motoryzacji indywidualnej.

Celem niniejszego planu jest stworzenie zintegrowanego systemu transportu miejskiego z uwzględnieniem:

- zapewnienia dostępności systemu transportowego wszystkim mieszkańcom Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego;
- ograniczenie negatywnych efektów związanych z rozwojem transportu, takich jak: wzrost emisji zanieczyszczeń, hałasu, nadmiernego zużycia energii;
- wsparcie i poprawa wydajności oraz efektywności w transporcie pasażerów;
- zwiększenie bezpieczeństwa w transporcie pasażerskim i podniesienia atrakcyjności i jakości środowiska miejskiego oraz zagospodarowania przestrzeni miejskiej.

W dokumencie przedstawiono scenariusze rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej oraz ujęto poniższe elementy jej planowania:

- dokonano przeglądu dokumentów strategicznych szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego;
- na podstawie dostępnych danych zdiagnozowano stan mobilności miejskiej – z uwzględnieniem wszystkich rodzajów środków transportu;
- opracowano scenariusze rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej – z uwzględnieniem partycypacji społecznej w aktualizacji planu;
- określono wizję, priorytety i cele szczegółowe oraz plan działań krótkoterminowych;
- opracowano zasady monitoringu realizacji przedsięwzięć.

W ramach przyjętej w niniejszym planie strategii zrównoważonego rozwoju mobilności, podstawowe znaczenie ma dążenie do zapewnienia racjonalnego zakresu usług świadczonych przez transport zbiorowy na obszarze Nowej Soli i gmin ościennych. Racjonalność tę determinuje:

-
- dostosowanie ilości i jakości usług świadczonych przez transport zbiorowy do preferencji i oczekiwań pasażerów, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych;
 - zapewnienie wysokiej jakości usług transportu zbiorowego, tworzących realną alternatywę dla podróży własnym samochodem osobowym;
 - koordynacja planu rozwoju transportu lokalnego z planami rozwoju transportu w regionie i w kraju oraz z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
 - redukcja negatywnego oddziaływania transportu na środowisko;
 - efektywność ekonomiczno-finansowa określonych rozwiązań w zakresie kształtowania oferty przewozowej i infrastruktury transportowej.

Przyjęta w niniejszym planie strategia zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego i mobilności miejskiej jest zgodna z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej, Polski, województwa lubuskiego, powiatu nowosolskiego, Gminy Nowa Sól – Miasto oraz gmin, które podpisały lub zamierzają podpisać z Gminą Nowa Sól – Miasto porozumienia komunalne w sprawie organizacji transportu publicznego.

8.2. Realizacja publicznego transportu zbiorowego w 2019 r.

W 2019 r. z transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę skorzystało 1.421.357 mieszkańek i mieszkańców¹, w tym z poszczególnych form transportu: transport drogowy (autobusy). Ceny biletów w tychże środkach transportu wynosiły w 2019 r.:

Bilety jednorazowe:

- 1,20 zł (ulgowy), 2,40 zł (normalny) – miejska strefa biletowa;
- 1,90 zł (ulgowy), 3,80 zł (normalny) – podmiejska strefa biletowa A;
- 2,50 zł (ulgowy), 5,00 zł (normalny) – podmiejska strefa biletowa B;
- 3,30 zł (ulgowy), 6,60 zł (normalny) – podmiejska strefa biletowa C.

Bilety okresowe (30-dniowe):

- 36,00 zł (ulgowy), 72,00 zł (normalny) – miejska strefa biletowa;
- 57,00 zł (ulgowy), 114,00 zł (normalny) – podmiejska strefa biletowa A;
- 75,00 zł (ulgowy), 150,00 zł (normalny) – podmiejska strefa biletowa B;
- 99,00 zł (ulgowy), 198,00 zł (normalny) – podmiejska strefa biletowa C.

i nie uległy zmianie w tymże roku.

Z tytułu opłat za usługi transportu osiągnięto w 2019 r. wpływy w wysokości **1.445.808,00 zł**, które stanowiły w tym roku **26,52 %** wydatków² poczynionych na finansowanie transportu.

¹Wskazana liczba pasażerów wynika z danych dot. sprzedaży biletów i nie uwzględnia pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej bezpłatnie na podstawie przysługujących im ulg określonych w Uchwale Rady Miejskiej w Nowej Soli. Urząd Miejski Nowa Sól nie dysponuje obecnie narzędziami umożliwiającymi ewidencjonowanie liczby osób korzystających z komunikacji miejskiej bezpłatnie.

² Wydatki uwzględnione przy wyliczeniu wskaźnika obejmują: rekompensatę wypłaconą wew. operatorowi publicznego transportu zbiorowego, świadczenie usługi kontroli biletów w autobusach komunikacji miejskiej, promocje systemu komunikacji miejskiej.

Średni wiek taboru transportu zbiorowego na początku 2019 r. wynosił 1 rok, zaś pod koniec 1,5 roku. W 2019 r. nie dokonano żadnych zakupów pojazdów i urządzeń.

W gminie funkcjonuje 1 parking typu „Parkuj i jedź”, który znajduje się przy Centrum Obsługi Pasażerów na ul. Towarowej w Nowej Soli. Z czego w 2019 r. nie urządzono żadnego nowego parkingu tego typu.

9. Kultura i sport - działalność jednostek:

9.1. Nowosolski Dom Kultury:

9.1.1. Działalność statutowa jednostki:

Instytucja funkcjonuje na podstawie Uchwały Nr XVIII/140/2004 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 06 lutego 2004 roku nadano statut NDK. Do podstawowych zadań NDK należy w szczególności:

- edukacja przez sztukę,
- wychowywanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania kulturą i sztuką,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych.

Nowosolski Dom Kultury jako samorządowa instytucja kultury realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Poprzez organizowanie różnorodnych form indywidualnego i zespołowego udziału przygotowuje i pozyskuje lokalne społeczeństwo do aktywnego uczestnictwa w kulturze.

W ramach realizacji swoich zadań NDK organizuje:

- koncerty,
- spektakle,
- wystawy,
- seanse filmowe,
- prowadzi impresariat artystyczny,
- prowadzi pracownie artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

9.1.2. Efekty działalności statutowej w 2018 r.:

W 2019 roku NDK zorganizował **105 wydarzeń** o charakterze kulturalnym w tym:

- koncerty – 27,
- spektakle – 26,
- transmisje na żywo – The Metropolitan Opera – 10,
- transmisja na żywo – Berliner Philharmoniker – 1,
- warsztaty teatralne – 9,
- inne (festiwale, jubileusze, konferencje) – 22,
- konkursy – 6,
- wystawy – 4.

W ramach działalności kinowej zorganizowano **521 seansów filmowych**.

Łącznie w wyżej wymienionych wydarzeniach wzięło udział 38.299 mieszkańców, w tym:

- 15.814 w wydarzeniach kulturalnych,
- 22.485 w projekcjach kinowych.

W zakresie artystycznym NDK był współorganizatorem gali Lubuski Samarytanin, Święta Solan, Pożegnania Lata oraz Wigilii Miejskiej.

Nowosolski Dom Kultury prowadzi otwarte zajęcia przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Zajęcia obejmują aktywność w zakresie tańca, sztuk plastycznych, teatru i muzyki. Ich zasięg obejmuje uczestników czynnych zgrupowanych w sekcjach i kołach zainteresowań:

1. sekcje:

- pracownie plastyczne: malarstwo i rysunek (46 osób),
- pracownie muzyczne (62 osoby),
- pracownie taneczne: balet, hip hop, tango, teatr tańca (233 osoby),
- pracownia ceramiczna (66 osób),
- pracownia literacko-recytatorska (5 osób),
- pracownia modelarska (10 osób),
- Klub Gier Planszowych Offline (formuła otwarta - średnio tygodniowo 13 osób),
- flow joga (24 osoby),
- senior joga (12 osób),
- aktywne poranki - dla seniorów (60 osób);

2. zespoły:

- Big Band Nowosolski (17 osób),
- Junior Big Band (14 osób),
- Nowosolskie Smyczki (22 osoby),
- Zespół Śpiewaczy Wrzosa (20 osób),
- „Rezerwowi” (5 osób),
- „SOME” (5 osób),
- teatr Avis (25 osób),
- teatr UrVis (15 osób).

Z powyższych form warsztatowych **tygodniowo korzystało 654 mieszkańców** miasta. Soliści, zespoły i grupy realizujące programy zajęć mają na swoim koncie występy w ramach imprez na rzecz mieszkańców gminy (Święto Solan, Pożegnania Lata, koncerty: Opolskie przeboje i Polskie przeboje, Międzynarodowy Dzień Tańca, Mikołajki oraz premiera teatralna - „Parafanały”).

Spektakl „Parafanały” Teatru Avis został obsypany nagrodami na ogólnopolskich festiwalach:

- I miejsce na 37 Ogólnopolskich Konfrontacjach Teatralnych Centrum Kultury Młodych w Łodzi,
- II miejsce od jury głównego, I miejsce od jury młodych oraz nagrodę za najlepszą scenografię na Ogólnopolskim Festiwalu Małych Form Teatralnych ARLEKINADA w Inowrocławiu,
- I miejsce jury głównego i I miejsce jury studenckiego na Poznańskim Festiwalu Teatrów Marcinek,
- III miejsce na XVI Młodzieżowych Zatarogach z Teatrem w Bolesławcu.

Wykaz zrealizowanych działań w roku 2019:

1. koncerty – plan 20 / zrealizowano 27: koncert karnawałowy Filharmonii Zielonogórskiej, WOŚP, Czyżykiewicz & Cisko, Grupa Mocarta,, Białoruska Orkiestra Kameralna, Polskie Przeboje, Razem dla tomografu, Anna Maria Jopek, Artur Andrus – Sokratesa 18, Usłyszeć taniec, Mikromusic, Bodo, Polskie przeboje, Klęska-Walka-Chwała, Elizabeth Shepard, Jacques Kuba Seguin, Danza di Bolero, Mój ulubiony Młynarski – Piotr Machalica, koncert moniuszkowski Filharmonii Zielonogórskiej, Polskie ścieżki mistrzów baroku - Arte dei Suonatori, Nowy Bach - Arte dei Suonatori;
2. spektakle – plan 10 / zrealizowano 26: „Plastusiowy pamiętnik”, „Koziołek Matołek”, „Polka”,

-
- „Parafanały”, „Fabryka zabawek”, „Wiedźma Multimedia”, „Homesick”, oraz zrealizowane w ramach ogólnopolskiego programu Teatr Polska (którego od 2013 roku NDK jest jednym z największych beneficjentów): „We_selle”, „Pomelo jest zakochany...”, „Trzy ćwierci do śmierci”, „Kys”, „Szwejk”, „Lorem Ipsum”, „Thriller”, „Tragedia Jana”, „Don Kichot”;
3. wystawy – plan 3 / zrealizowano 4: wystawy malarstwa i ceramiki pracowni NDK;
 4. transmisje The Metropolitan Opera: Live in HD – plan 10 / zrealizowano 10;
 5. festiwale: Sfera Ruchu – Ogólnopolski Festiwal Teatrów Tańca, Festiwal Starych Komputerów i Gier, Kraina Muzyki – przegląd powiatowy, Jazz Crossing Festival Nowa Sól – Zielona Góra – Sulechów, Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek – przegląd regionalny.

9.2. Miejska Biblioteka Publiczna:

9.2.1. Działalność statutowa jednostki:

Miejska Biblioteka Publiczna działa na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XXI/160/12 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 24 lutego 2012 r.

W roku 2019 w sprawie Biblioteki nie podejmowano żadnych uchwał.

Wykaz zrealizowanych działań/zadań zgodnych z wykonaniem planów i założeń na 2019 r.:

Zbiory:

- zakup zbiorów zgodnie z planem finansowym,
- selekcja zbiorów we wszystkich agendach Biblioteki,
- przeorganizowanie zbiorów naukowych w Czytelni Głównej (uwolnienie zbiorów z Czytelni Ogólnej do wypożyczania na zewnątrz, zgromadzenie w Czytelni całości zbiorów naukowych i popularno-naukowych),
- zaktualizowanie wersji programu bibliotecznego Prolib,
- digitalizowanie materiałów bibliotecznych.

Promocja czytelnictwa

Działania popularyzujące czytelnictwo, wiedzę, kulturę:

- spotkania autorskie, które przybliżają czytelnikom autorów i ich twórczość,
- wykłady prowadzone przez pracowników naukowych wyższych uczelni, popularyzujące wiedzę z różnych dziedzin literatury, języka, kultury,
- wystawy powiązane z literaturą lub promujące twórczość lokalną,
- wieczory poetyckie - z okazji Światowego Dnia Poezji – oraz inne, promujące zbiory multimedialne i biografie muzyków oraz poezję,
- spotkania z lokalnymi przedstawicielami samorządu w celu popularyzacji wiedzy o regionie(plany, perspektywy rozwoju, tematy bieżące),
- kawiarenki językowe raz w miesiącu: angielska, francuska, niemiecka, rosyjska, hiszpańska,
- kawiarenka szachowa,
- ponadto dla dzieci organizowane były konkursy czytelnicze, akcje czytelnicze w przedszkolach, lekcje biblioteczne, ferie i wakacje.

Inne działania współuczestniczące w promocji czytelnictwa, wiedzy i kultury:

- wykłady- 2 wykłady,
- spotkania autorskie- 6 spotkań,
- wystawy- 4 wystawy- 215 uczestników,
- wieczory literackie, muzyczne, konkursy itp.- 4 wieczory
- kawiarenka szachowa
- kawiarenki językowe kawiarenki: francuska, rosyjska, angielska, niemiecka i hiszpańska,
- dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych,
- wycieczki do Biblioteki- 360 uczestników
- warsztaty dla dzieci- 4 spotkania,
- przedstawienia teatralne- 3 przedstawienia,
- konkursy- 2 konkursy- 59 dzieci,
- spotkania poetyckie- 2 spotkania,
- spotkania autorskie dla dzieci- 4 spotkania,
- spotkania edukacyjne dla dzieci- 7 spotkań- 178 uczestników,
- lekcje biblioteczne i wycieczki- 27 lekcji- 505 uczestników,
- czytanie na dywanie- 10 spotkań- 311 uczestników,
- organizacja ferii i zajęć podczas wakacji: gry i zabawy, angielska kawiarenka językowa, bale w Bibliotece .

Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promujących czytelnictwo wyniosła: 1.914 uczestników.

Wszystkie zorganizowane w Bibliotece wydarzenia, dzięki wykorzystaniu różnorodnych form, popularyzowały czytelnictwo, wiedzę i kulturę oraz zachęcały do korzystania z zasobów Biblioteki.

W wydarzeniach tych wzięło udział 4956 mieszkańców.

Organizacja Ogrodu Sztuk w sezonie letnim:

- utworzenie w Ogrodzie Sztuk letniej kawiarenki prasowej,
- wystawa plenerowa.

Zabezpieczenie nieruchomości i terenu przyległego, ochrony mienia oraz prawidłowego zabezpieczenia przeciwpożarowego (szkolenia, przeglądy, konserwacje itp. roczne, kwartalne i inne, zgodnie z obowiązującymi przepisami).

Zabezpieczenie ludzi przebywających w obiekcie na wypadek zagrożenia pożarowego lub terrorystycznego (aktualizacja wiedzy na temat zasad ewakuacji, obsługi systemów monitoringu, systemu p. pożarowego i systemu antyterrorystycznego);

9.2.2. Zasoby jednostki i efekty działalności w 2019 r.

W gminie w 2019 r. funkcjonowała jedna biblioteka - Miejska Biblioteka Publiczna z obowiązkami biblioteki powiatowej. W skład MBP wchodziły agendy: Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, Filia. W 2019 r. nie otwarto i nie zamknięto żadnej filii.

Budynki Biblioteki Głównej i Oddziału dla Dzieci, znajdujące się przy ulicy Bankowej 3, oraz budynek Filii, znajdujący się przy ulicy 1 Maja 14, mają podjazdy przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto budynek Biblioteki Głównej wyposażony jest w platformę dla wózków inwalidzkich oraz windę osobową.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosił **90985** woluminów, zaś na koniec roku – **94214** woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca łączna liczba woluminów na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosiła **2,33**, a na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła **2,41**.

W 2019 r. następujące agendy biblioteki zapewniły możliwość **wypożyczania płyt CD i DVD**: Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, z czego skorzystało **354** mieszkanki i mieszkańców.

Zbiory audiowizualne w 2019 r. zostały wzbogacone o **484** pozycje. Ponadto we współpracy ze stowarzyszeniem LARIX Biblioteka udostępniła odtwarzacze książki mówionej tzw. „czytaki”.

Osoby niewidome i słabowidzące mogły wypożyczyć urządzenia, które służą do odtwarzania książki mówionej. W 2019 r. Biblioteka dysponowała bezpłatnym pakietem z blisko 2 tysięcy książek audio. Liczba czytelników korzystających z odtwarzaczy : 5 osób, udostępnionych 300 tytułów.

Liczba czytelników na koniec roku 2018 wyniosła **6095** czytelniczek i czytelników, zaś na koniec roku 2019 liczba ta wynosiła **6103** . W ciągu roku z usług poszczególnych agend biblioteki skorzystało 6103 czytelniczek i czytelników, którzy skorzystali łącznie z **133791** woluminów.

Stan zatrudnienia na 31.12.2019 r. - 28 osób.

Komputery w czytelnictwie. W MBP użytkowano 51 komputerów, w tym 49 komputerów z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Katalogi on-line zapewniały wszystkie agendy Miejskiej Biblioteki Publicznej (Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, Filia). W 2019 r. możliwość zdalnego (internetowego) składania zamówień (rezerwacji na wypożyczony egzemplarz) zapewniły wszystkie agendy Miejskiej Biblioteki Publicznej (Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, Filia).

Przy Miejskiej Bibliotece Publicznej funkcjonują następujące kluby i koła:

- Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych;
- Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci;
- Kawiarenka Szachowa;
- Kawiarenki językowe dla dorosłych: angielska, hiszpańska, niemiecka, rosyjska;
- Angielska kawiarenka językowa dla dzieci.

Wszystkie zajęcia są bezpłatne. W ich ramach zorganizowano **74** spotkania, które można zaklasyfikować jako literackie, językowe i edukacyjne.

9.3. Muzeum Miejskie:

9.3.1. Działalność statutowa jednostki:

Bieżąca działalność instytucji opiera się na:

- Programie kadencyjnego działania Muzeum Miejskiego w Nowej Soli na lata 2019-2026 opracowanego przez dyrektora muzeum
- Rocznych planach działalności Muzeum Miejskiego zatwierdzanych przez Radę Muzeum powoływaną przez Radę Miejską w Nowej Soli.
- Rocznym planie finansowym zatwierdzanym przez Prezydenta Miasta Nowej Soli

9.3.2. Raport ze stanu i działalności w 2019 r:

1. W 2019 r. w gminie funkcjonowało 1 muzeum.
2. Obiekty nie były w 2019 r. dostosowywane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
3. Na dzień 1 stycznia 2019 r. stan muzealiów (eksponatów) wynosił **9937** pozycji inwentarzowych.
4. Na dzień 31 grudnia 2019 r. stan muzealiów (eksponatów) wynosił **10 168** pozycji inwentarzowych.
5. Zbiory muzealne zostały powiększone w 2019 r. w formie zakupów, darów od osób prywatnych i przekazów o **231** pozycji inwentarzowych.
6. W 2019 r. w instytucja dysponowała **6** wystawami stałymi, zorganizowano **10** wystaw czasowych w siedzibie muzeum oraz **2** poza instytucją.
7. Muzeum zapewniło możliwość udziału w **185** różnych formach zajęć muzealnych, w tym:
 - wystawy czasowe - **12**
 - lekcje muzealne – **111** zajęć (10 tematów)
 - warsztaty plastyczne – **11** zajęć
 - zajęcia muzealne – **8** zajęć
 - warsztaty plastyczne dla seniorów (słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku) – **10** zajęć
 - wakacyjne warsztaty przyrodniczo-historyczne – **6** zajęć
 - wakacyjne warsztaty Muzealne Czwartki – **7** zajęć
 - wakacyjne warsztaty Muzealne Piątki – **6** zajęć
 - warsztaty Mikołajkowe dla dzieci – **4** zajęcia
 - koncerty muzyczne – **8**
 - prelekcje i wykłady - **2**
 - zajęcia plenerowe – Noc Muzeum
8. Z zajęć muzealnych skorzystało: **8946** osób, w tym **5332** dzieci i młodzieży i **3614** dorosłych:
9. Muzeum przygotowało i wydało **3** publikacje o łącznym nakładzie **900** egzemplarzy.
10. Instytucja prowadziła **3** witryny internetowe, w tym dwie na platformach społecznościowych.
11. Muzeum zatrudniało **12** pracowników. Nie było zmian w zatrudnieniu.
12. Muzeum użytkowało **17** komputerów z dostępem do szerokopasmowego internetu, w tym: **1** stanowisko multimedialne, **10** stanowisk komputerowych z dostępem dla zwiedzających.
13. Przy Muzeum działa Koło Terenowe Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Zielonej Górze.

9.4. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

9.4.1. Działalność statutowa jednostki:

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Soli jest jednostką organizacyjną Gminy Nowa Sól - Miasto. Ośrodek powołały do życia w lipcu 1975 roku, ówczesne władze miasta. MOSiR działa w oparciu o statut, który określa jego główne zadania:

- programowanie i realizacja usług w zakresie masowej kultury fizycznej, rekreacji, turystyki i sportu wypoczynkowego zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców miasta,
- programowanie i wykonywanie usług hotelarsko – gastronomicznych,
- prowadzenie promocji, reklamy i marketingu Ośrodka,
- administrowanie, konserwacja, modernizacja i rozbudowa bazy Ośrodka,
- pełnienie funkcji inwestora bezpośredniego przy realizacji inwestycji w zakresie budowy, remontów i rozbudowy dalszych obiektów i urządzeń sportowych,
- prowadzenie innej działalności celem pozyskania środków finansowych,

-
- propagowanie działalności Ośrodka celem upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji na terenie gminy.

Działaniami polegającymi na upowszechnianiu kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych, zwiększeniu aktywności fizycznej i świadomości społecznej o potrzebie aktywności ruchowej w każdym wieku na terenie miasta Nowa Sól zajmuje się Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Miasto Nowa Sól finansuje również w formie dotacji celowej realizację przedsięwzięć z zakresu sportu przez kluby i stowarzyszenia sportowe.

Wachlarz dyscyplin sportowych, które mogą uprawiać mieszkańcy miasta Nowa Sól oraz sprawdzić swoje wyniki podczas organizowanych zawodów sportowych jest bardzo szeroki: piłka nożna, piłka siatkowa, piłka siatkowa plażowa, piłka ręczna, koszykówka, karate, kajakarstwo, lekkoatletyka, biegi długodystansowe, tenis stołowy, kolarstwo długodystansowe i górskie, fitness.

9.4.2. Stan obiektów sportowych i raport z działalności w 2018 r:

Cele określone w statucie, MOSiR realizuje w oparciu o posiadane w trwałym zarządzie obiekty rekreacyjno-sportowe, których właścicielem jest Gmina Nowa Sól-Miasto:

- **Miejski Stadion Sportowy** (ul. 1 Maja) z urządzeniami do lekkiej atletyki i widownią o pojemności ok. 1 tys. miejsc (pow. ok. 5 ha), wykorzystywany przez szkoły oraz kluby i stowarzyszenia, głównie przez klub piłkarski "MKP Arka";
- **Kompleks boisk do Siatkówki Plażowej** z trybunami przenośnymi ok. 100 m-c, zapleczem socjalnym dla zawodników oraz wiatą rekreacyjną wykorzystywany przez szkoły oraz kluby i stowarzyszenia, głównie przez siatkarskie sekcje MKST "Astra" oraz UKS "Ares";
- **Boisko piłkarskie ze sztuczną trawą** wybudowane w ramach programu „Blisko Boisko” (ul. Matejki);
- **Hala Sportowa (ul. Św. Barbary)** do gier małych wraz z boiskiem uniwersalnym wyremontowanym w 2011 roku o nawierzchni poliuretanowej, wykorzystywana do południa przez szkoły, w godzinach popołudniowych przez kluby i stowarzyszenia,
- **Hala Sportowa – Widowiskowa (ul. Botaniczna)** z widownią ok. 300 miejsc siedzących, spełniająca wymogi sportowe oraz techniczno– sanitarne do organizacji imprez szczebla centralnego w takich dyscyplinach jak: piłka ręczna, siatkówka, koszykówka oraz zewnętrzne boisko, bieżnia i skocznia w dal ze sztuczną nawierzchnią wykorzystywana do południa przez szkoły, w godzinach popołudniowych przez kluby i stowarzyszenia,
- **„Park Krasnała” (ul. Al. Wolności)** - największy w Nowej Soli park zabaw dla dzieci z salą zabaw, kawiarnią i zapleczem małej gastronomii, mini Zoo oraz teren rekreacyjny „Koci Staw” dzierżawiony podmiotowi prywatnemu z zachowaniem funkcji rekreacyjno- wypoczynkowych;
- **„Park Krasnała II” (ul. Al. Wolności)** - park sportów ekstremalnych, w którym znajdują się: Tor rowerowy BMX, Pump-Truck, ścianki wspinaczkowe, mini golf oraz przynależna mała architektura;
- **„Park Linowy” (ul. Al. Wolności)**- wybudowany przez miasto obiekt wydierżawiono po przetargu otwartym, który wygrało stowarzyszenie PARK z Nowej Soli.
- **Przystań Kajakowa (ul. Al. Wolności)** z zapleczem socjalnym wykorzystywanym przez Kajakowy Klub Sportowy oraz 14 ogólnodostępnych miejsc noclegowych, obiekt zabytkowy wyremontowany po powodzi w 1997 roku;
- **„Marina”**- profesjonalnie przygotowana do obsługi turystów przystań małych jednostek pływających nad rzeką Odrą wraz z wypożyczalnią rowerów, oraz wypożyczalnią sprzętu pływającego;
- **„Orlik 2012” (ul. Południowa)**- kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach rządowego programu w 2008 roku;
- **„Orlik 2012” (ul. Botaniczna)**- kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach rządowego programu w 2011 roku;
- **„Orlik 2012” (ul. Jana Pawła II)**- kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach rządowego programu w 2012 roku;

-
- **Park „Kacza Górka” (ul. Wrocławska/ul. Południowa)** o powierzchni 14,5 ha. pełniący funkcję wypoczynkowo -rekreacyjną (wakepark);
 - **„Harcerska Górka” (ul. Żwirki i Wigury)** wraz z infrastrukturą Portową (trapy) oraz przyległy teren rekreacyjny - plac zabaw;
 - **Teren Rekreacyjny „Koserz”** tereny zielone i akweny wodne (pow. ok. 9 ha),
 - **„Hotel Solan” (ul. Matejki)** wraz z terenem przyległym, budynek zdewastowany do kapitalnego remontu, przeznaczony na zaplecze gospodarczo - magazynowe.
 - **Sala sportowa oraz kompleks boisk**, plac zabaw i bieżnia lekkoatletyczna- (ul. Staszica) przejęte po reorganizacji szkół, obiekty przeniesionej Szkole Podstawowej nr 2.
 - **Boisko wielofunkcyjne** - w 2019 roku w trwały zarząd MOSiR przekazane zostało dodatkowo ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Kasprowicza, po reorganizacji szkół (Gimnazjum nr 3)

Rozwój bazy sportowej i rekreacyjnej

Obiekty MOSiR są obiektami użyteczności publicznej, działającymi w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb społeczności lokalnej w zakresie sportu i rekreacji. Spełniając wymogi ustawy o kulturze fizycznej oraz o samorządzie gminnym, MOSiR utrzymuje wysoki standard świadczonych usług. W tym celu niezbędne jest posiadanie bazy stosownej do wymagań instytucji kontrolujących i oczekiwania mieszkańców.

MOSiR systematycznie prowadzi prace remontowe, które ze względu na wiek i zużycie posiadanych zasobów, wykonywane są w coraz większym zakresie. Miasto Nowa Sól oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w roku 2019 prowadziły następujące inwestycje w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej:

- rozpoczęcie budowy pływalni,
- remont dachów bitumicznych na budynkach garaży i pomieszczeń magazynowych na stadionie miejskim,
- wymiana okien i bramy technicznej w Hali Widowiskowo - Sportowej przy ul. Botanicznej,
- wykonanie renowacji pięciu wolier dla ptaków i małych zwierząt w Mini Zoo w Parku Krasnala,
- remont elewacji zewnętrznych dwóch budynków magazynowych przy kompleksie do siatkówki plażowej na stadionie miejskim,
- remont kapitalny budynku "Kasy" na stadionie miejskim,
- wykonanie dekoracyjna brama wejściowa do Parku Krasnala.

Imprezy, wydarzenia i akcje sportowe

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w zakresie organizacji imprez sportu szkolnego, sportu masowego i kwalifikowanego jest głównym organizatorem, współorganizatorem lub koordynatorem wielu imprez cyklicznych oraz okolicznościowych. Najważniejsze z nich to:

- biegi uliczne i przełajowe - Półmaraton SOLAN, Bieg do Pustego Grobu,
- Gale Sportów Walki - Judo, Kickboxing,
- spływy oraz Regaty Smoczyc Łodzi,
- Grand Prix Nowej Soli w Siatkówce Plażowej,
- Nowosolska Amatorska Liga Siatkówki halowej,
- cykl imprez Lubuskiej Olimpiady Młodzieży,
- Czwartki Lekkoatletyczne,
- Grand Prix Nowej Soli w Tenisie Stołowym,
- Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej,
- Ogólnopolskie zawody rowerowe MTB oraz BMX.

Organizacje pozarządowe działające w zakresie kultury fizycznej i sportu:

Na obszarze Gminy Nowa Sól - Miasto działa wiele organizacji sportowych, które po rozstrzygnięciu konkursu ofert, realizują zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury

fizycznej i sportu (również w ramach programów profilaktycznych). Organizacje te zrzeszają dzieci, młodzież i dorosłych.

10. Pomoc społeczna

10.1. Usługi społeczne:

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy.

Usługi społeczne w Gminie Nowa sól – Miasto przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

W 2019 r. funkcjonowały następujące placówki stacjonarnej pomocy społecznej:

- noclegownie (**1**), z których skorzystało **50 osób**, które stanowią **100% bezdomnych**, za których główne miejsce przebywania uznaje się gminę,
- środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (**1**), z których usług skorzystało **29 osób**

Na dzień 1 stycznia 2019 r. **737 rodzin** otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2019 r. **379 rodzin**. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku **1.660** a na koniec roku **859**.

Na początku 2019 r. **1.905** rodzin pobierało świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2019 r. **3.559** rodzin.

REALIZACJA GMINNYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH:

10.2.1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019r.

Zgodnie z art. 4' ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) gmina ma obowiązek realizować zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W związku z czym w dniu 28 grudnia 2018r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę nr IV/18/18 w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Miasta Nowej Soli na 2019 rok. Program zawiera zadania wynikające również ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól na lata 2014-2020 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Cel programu:

1. Zminimalizowanie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych szkodliwym piciem i nadużywaniem alkoholu.
2. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych przez osoby upijające się i stosujące przemoc w rodzinie.
3. Zapobieganie spożywaniu alkoholu przez społeczeństwo a w szczególności przez dzieci i młodzież szkolną.
4. Zmniejszanie skutków społecznych spowodowanych przez osoby pod wpływem alkoholu poprzez wdrażanie procedury kierowania na leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu i uzależnionych.

-
5. Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz rozwijanie, działań wspierających powrót tych osób do samodzielnego życia społecznego.

Do zadań Gminnego Programu na 2019 rok należało:

- 1) **zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym:**

- Prowadzenie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. W punkcie dyżury pełnią pielęgniarka - specjalistka w zakresie uzależnień, terapeuta uzależnień oraz psycholog.
- W NZOZ „Spec – Med.” Placówce leczenia odwykowego prowadzenie terapii grupowej i indywidualnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- Dofinansowanie stowarzyszeń trzeźwościowych działających na terenie miasta Nowa Sól: Nowosolskie Stowarzyszenie Ludzi Działających na Rzecz Trzeźwości w Polsce - Klub "OGNIWO" i Nowosolskie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "ODRODZENIE". Wspieranie działalności profilaktyczno– terapeutycznej oraz pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- Sfinansowanie realizacji programu psychoedukacyjnego pt. „Głowa pełna nawrotów” oraz programu rehabilitacyjnego „Zachowaj Trzeźwy Umysł” dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych utrzymujących abstynencję. W programach wzięło udział 25 osób.

- 2) **udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym:**

- Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Zadaniem punktu jest zdiagnozowanie problemów mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie i uzależnień oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób, rodzin korzystających z jego usług. W punkcie prowadzone jest poradnictwo prawne, psychologiczne oraz socjalne i rodzinne.
- Prowadzenie w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- Prowadzenie zajęć profilaktyczno – edukacyjne oraz opiekuńczo – wychowawcze w 5 Szkołach Podstawowych na terenie miasta (SP nr 1, 2, 3, 5 i 8).
- Placówki wsparcia dziennego (świetlice) opiekuńczo – wychowawcze. Na terenie miasta istnieje 6 placówek wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) prowadzone przez organizacje pozarządowe w tym przez: PCK, Stowarzyszenie Romów, Ośrodek Szkolenia i Wychowania, Nowosolską Spółdzielnię Mieszkaniową oraz 2 świetlice prowadzone przez parafię pw. Św. Antoniego oraz Wniebowzięcia NMP w Nowej Soli.
- Sfinansowanie realizacji zajęć socjoterapeutycznych według autorskich programów przeznaczonych dla uczniów z rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych niedostosowaniem w 2 grupach z klas I-III i IV-VI w Szkole Podstawowej nr 2, nr 3 i nr 5. W zajęciach uczestniczyło do 15 uczniów w każdej grupie, zajęcia prowadzone były przez cały rok szkolny przez socjoterapeutów.
- Opłacenie prowadzenia konsultacji psychologicznych dla dzieci i młodzieży i ich rodziców. Zrealizowano 415 konsultacji, w tym z konsultacji skorzystało 268 uczniów i 65 rodziców.
- Zrealizowanie cyklu warsztatów „Świadome rodzicielstwo” dla rodziców i wychowawców ukierunkowanych na: naukę umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo, określenie potrzeb dzieci i młodzieży w zależności od wieku, sprawdzone metody wychowawcze, skuteczną komunikację oraz budowanie więzi i wzajemnego szacunku w rodzinie. Zrealizowano cztery warsztaty, w których uczestniczyło 54 osoby.
- Sfinansowanie szkolenia dla osób zajmujących się pomocą dla osób z problemem uzależnienia, przemocy w rodzinie lub pomocą dla dzieci i młodzieży.

- 3) **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na**

rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w tym:

- Sfinansowanie i zorganizowanie szkolenia dla nauczycieli, pedagogów i wychowawców nt. „Samouszkodzanie i zachowania autoagresywne u młodzieży” oraz dla realizatorów programu profilaktycznego „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. Łącznie w szkoleniach uczestniczyło 37 osób.
 - Zakupienie i rozdystrybuowanie materiałów profilaktyczno- edukacyjne dotyczących profilaktyki uzależnień.
 - Sfinansowanie realizacji programów rekomendowanych przez PARPA i KBdsPN z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej m.in. Unplugged, Domowi Detektywi, Spójrz Inaczej, Jestem OK!, Debata, Przyjaciele Zippiego. Łącznie programami objęto 1451 uczniów.
 - Sfinansowanie szeregu imprez, turniejów, konkursów i programów profilaktycznych organizowanych wspólnie ze stowarzyszeniami i instytucjami na terenie miasta, którymi objęto dzieci przedszkolne, młodzież szkolną, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców.
 - Uczestniczenie w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych „Przeciw pijanym kierowcom”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Przemoc boli”, „Cięża bez alkoholu”, „Cała polska czyta dzieciom”.
 - Zorganizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i letnich na terenie miasta.
 - Doposażenie Szkolnych Centrów Profilaktyki i Edukacji w szkołach podstawowych, które służą do prowadzenia zajęć z zakresu profilaktyki i terapii oraz wspomagania działalności edukacyjnej.
 - Sfinansowanie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka. W zajęciach uczestniczyło 354 uczniów.
 - Przeprowadzenie Prezentacji Szkolnych Teatryków Profilaktycznych ze szkół podstawowych w Nowosolskim Domu Kultury, w prezentacjach uczestniczyło 6 teatryków szkolnych, wystawiono 6 przedstawień profilaktycznych, uczestniczyło łącznie 87 uczniów i 9 prowadzących.
 - Zorganizowanie Nowosolskiego Dnia Profilaktyki wspólnie z nowosolskimi stowarzyszeniami trzeźwościowymi klubem „Ogniwo” i „Odrodzenie” ,MOSiR oraz LOK w dniu 1 września 2019 r. W festynie rodzinnym uczestniczyło około 300 osób.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym:**
- Udzielenie dotacji finansowej dla stowarzyszeń, organizacji i placówek leczenia odwykowego na terenie miasta na działalność profilaktyczną i rehabilitacyjną wśród mieszkańców miasta.
 - Udzielenie dotacji finansowej na wsparcie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo - wychowawczej.
 - Dofinansowanie szkolenia dla psychologa w zakresie TUS oraz szkolenia dla osób zajmujących się pomocą osobom uzależnionym od alkoholu i rodzinom z problemem uzależnień.
 - Sfinansowanie realizacji zadania w zakresie redukcji szkód: Dzienny pobyt dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu przy Noclegowni Miejskiej w Nowej Soli.
 - Finansowanie działań organizowanych i realizowanych przez stowarzyszenia, instytucje i organizacje na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:**
- Zrealizowanie działania informacyjno- edukacyjnego wśród właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta.
 - Na zlecenie organu wydającego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych funkcjonariusze Straży Miejskiej w Nowej Soli przeprowadzili kontrolę 22 punktów sprzedaży napojów

alkoholowych na terenie miasta Nowa Sól pod względem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6) **Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, w tym:**

W mieście Nowa Sól nie ma Centrum Integracji Społecznej jednak gmina realizuje to zadanie poprzez:

- Dofinansowanie programów reintegracji społecznej, realizowanych w Klubach Trzeźwościowych i innych placówkach na terenie miasta, dla osób uzależnionych lub nadużywających alkoholu po zakończonym programie psychoterapii, w zakładach opieki zdrowotnej lub poradniach uzależnień na terenie miasta.
- Wspieranie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.
- Wspieranie osób z problemem alkoholowym poprzez zatrudnienie przy pracach publicznych oraz tworzenia warunków do utrzymywania abstynencji i udzielania pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu po zakończonej terapii w zakładzie leczenia odwykowego.

Zadania programu opracowano **na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów alkoholowych i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w mieście**. W diagnozie przedstawiono skalę zjawiska i problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz używaniem nielegalnych substancji psychoaktywnych i stosowaniem przemocy domowej na terenie miasta Nowa Sól na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Do napisania diagnozy **wykorzystano wyniki badań ankietowych**, które realizowano w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie miasta w 2016 roku. Badania ankietowe dotyczyły głównie problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, paleniem tytoniu, używaniem nielegalnych substancji psychoaktywnych i tzw. „dopalaczy” oraz agresji i przemocy w szkole oraz przemocy w rodzinie. W diagnozie wykorzystano także **dane statystyczne / źródłowe za okres ostatnich 5 lat/** udostępnione przez instytucje zajmujące się wymienionymi problemami, działające na terenie miasta, w tym: Urząd Miejski, Komendę Powiatową Policji, Komendę Straży Miejskiej, Sąd Rejonowy, Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Izbę Wyrzeźwien w Raculi, NZOZ Spec - Med i Punkt Konsultacyjno Informacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich rodzin, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii, Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Poradnie zdrowia psychicznego i uzależnień, placówki leczenia odwykowego, organizacje pozarządowe i instytucje zajmujące się problemem uzależnień, publiczne szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne w Nowej Soli.

10.2.2. Działalność Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Nowej Soli:

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) w mieście funkcjonuje Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. **Komisja realizuje zadania określone ustawowo** w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności: **wydawanie opinii w formie postanowień** dotyczących zgodności usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, ilości punktów sprzedaży przeznaczonych do spożywania na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przestrzeganie zasad obrotu tymi napojami, które zostały ustalone w uchwałach Rady Miejskiej w Nowej Soli nr LXVII/537/18 i nr LXVII/538/18 z dnia 30 sierpnia 2018r.; **prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych** na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta; **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych**, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; **prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób**, które w związku

z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny lub systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny; **prowadzi rozmowy motywacyjno – interwencyjne** z osobami z problemem alkoholowym i ze sprawcami przemocy domowej oraz ich rodzinami; **podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy** o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Komisja RPA spotyka się na posiedzeniach 4 razy w miesiącu oraz realizuje dyżury raz w tygodniu przez dwie godziny. Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych zostały określone w gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych na 2019 rok.

W 2019 roku do Komisji RPA wpłynęło 100 wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, w tym wobec 19 kobiet oraz 42 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- wysłała 329 zaproszenia do osób wobec, których prowadziła postępowanie,
- przeprowadziła 116 rozmów motywacyjno-interwencyjnych z w/w osobami,
- członkowie KRPA udzielili 147 porad 96 członkom rodzin, w których istnieje problem alkoholowy bądź narkotykowy,
- wszczęła procedurę Niebieskiej Karty dla dwóch osób,
- skierowała 80 osób na badania psychiatryczno-psychologiczne przez biegłych sądowych, którzy z kolei wystawili 54 opinii.
- w 111 przypadkach podjęła postanowienia zaocznie wobec osób, które nie wywiązały się ze swoich zobowiązań.
- zmotywowała 47 osoby do podjęcia leczenia odwykowego,
- 3 osoby do ograniczenia spożywania alkoholu,
- 14 osób do utrzymywania abstynencji alkoholowej.
- w przypadku 18 osób zawieszono postępowanie,
- wobec 9 osób postępowanie zostało umorzone.

Komisja w 2019 r. skierowała 29 wniosków do Sądu Rejonowego o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego. W 2019 r. Komisja rozpatrzyła 42 wnioski, wszystkie wnioski zaopiniowano pozytywnie, ponadto zajmowała się realizacją i oceną działań profilaktyczno – terapeutycznych realizowanych w szkołach i placówkach wsparcia dziennego na terenie miasta.

10.2.3.Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) oraz zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 –2020 wynikającym z ustawy o Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz.1492 ze zm.), gmina ma obowiązek realizować zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. W związku z tym w dniu 29 grudnia 2016 r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę nr XXXIX/297/16 w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Nowej Soli na lata 2017-2020. Program zawiera zadania wynikające również ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól na lata 2014-2020 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Cel programu:

1. ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych używaniem narkotyków oraz związanych z tym problemów,
2. upowszechnianie wiedzy dot. narkomanii i narkotyków oraz skutków zdrowotnych spowodowanych ich używaniem,

3. zapobieganie używania nielegalnych substancji psychoaktywnych przez społeczeństwo, a w szczególności przez dzieci i młodzież szkolną,
4. wspomaganie działalności szkół, instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Zadaniami Gminnego Programu na lata 2017 - 2020 było odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo - wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

1) **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży:**

- Zrealizowanie programu **profilaktycznego „Spójrz Inaczej”** w klasach I – III, w którym uczestniczyło 231 uczniów, 12 nauczycieli i 40 rodziców, natomiast w klasach IV-VI - 172 uczniów i 9 nauczycieli. Program był realizowany w Szkołach Podstawowych nr 1, nr 2, nr 5, nr 6 i nr 8.
- Zrealizowanie programu **profilaktyczno- edukacyjnego „NOE”** w VIII klasach Szkoły Podstawowej nr 1, łącznie w programie uczestniczyło 68 uczniów.
- Sfinansowanie realizacji programu **profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego”** dla dzieci w wieku 6 – 8 lat, w którym uczestniczyło 111 uczniów. Program był realizowany w Szkole Podstawowej nr 2, 5, 6 i 8 oraz w Publicznym Przedszkolu nr 8 w Nowej Soli.
- Zrealizowanie program **profilaktyki uniwersalnej „Unplugged”** w 6 Szkołach Podstawowych wśród młodzieży VII klas. Łącznie program był realizowany w 16 oddziałach szkół podstawowych. Programem objęto 310 uczniów i 116 rodziców.
- Zrealizowanie programu **profilaktycznego „Domowych Detektywów”** adresowany dla uczniów klas IV – V oraz ich rodziców. Program ma na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz ograniczanie problemów związanych z piciem alkoholu poprzez wzmacnianie rodzinnych, indywidualnych i rówieśniczych czynników chroniących. W 2019 r. program realizowała szkoła podstawowa nr 5, w programie wzięło udział 34 uczniów.
- Zrealizowanie **programu profilaktycznego „Cukierki”** w klasach I – III szkół podstawowych. Program ma na celu m.in. przybliżenie dzieciom podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych; umiejętność zauważania i nazywania uczuć własnych i innych ludzi i rozwijanie samodzielnego i twórczego myślenia. W programie wzięło udział 56 uczniów, 3 nauczycieli i 32 rodziców ze szkół podstawowych nr 1 i nr 6.
- Przeprowadzenie zajęć/ **warsztatów** dla młodzieży prowadzone przez terapeutę uzależnień w szkołach podstawowych w **zakresie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych** związanych z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem substancji psychoaktywnych i tzw. dopalaczy. W zajęciach uczestniczyło 987 uczniów, łącznie zajęcia przeprowadzono w 44 oddziałach szkolnych.
- Zrealizowanie warsztatów dla rodziców **„Smart to znaczy mądrze”** prowadzone przez terapeutę nt. zasad bezpiecznego korzystania z internetu przez dzieci; dobre i złe strony korzystania przez dzieci z elektronicznych urządzeń (smartfon, tablet, komputer), form cyberprzemocy i innych zagrożeń w sieci, metod zabezpieczenia dzieci przed zagrożeniami jakie płyną "z sieci".
- Sfinansowanie realizacji **warsztatów profilaktyczno - edukacyjnych** w zakresie zagrożeń wynikających z nadużywania mediów cyfrowych dla dzieci i młodzieży.
- Uczestniczenie w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych *„Dopalacze wróciły”, „Narkotyki? To mnie nie kręci”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Dbam o mój zasięg”, „Smart to znaczy mądrze – cyberuzależnienie”*.
- Zorganizowanie i sfinansowanie szkolenia **„Samouszkodzanie i zachowania autoagresywne u młodzieży”** dla wychowawców i pedagogów nowosolskich szkół.

2) **Wspieranie finansowe programów pozalekcyjnych wypełniających wolny czas dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania substancji psychoaktywnych:**

-
- Sfinansowanie prowadzenia **zajęć pozalekcyjnych** dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych o zainteresowaniach hobbystycznych z grup podwyższonego ryzyka /filmowe, teatralne, plastyczne, na siłowni szkolnej, dziennikarskie, literackie, turystyczno – rowerowe, EEG Biofeedback, muzykoterapii/. W zajęciach pozalekcyjnych przez cały rok uczestniczyło 354 uczniów.
 - Sfinansowanie **organizacji imprez i konkursów profilaktycznych**, integracyjnych i sportowo – rekreacyjnych w szkołach podstawowych oraz na terenie miasta dla dzieci.
 - W okresie **ferii zimowych i letnich zorganizowanie** dla dzieci zajęć sportowo – rekreacyjne na terenie miasta.
 - Dofinansowanie **realizacji programów i imprez profilaktycznych** organizowanych dla dzieci i młodzieży szkolnej, **wspólnie ze stowarzyszeniami**, organizacjami pożytku publicznego i instytucjami.
 - Dofinansowanie realizacji w siedzibie ZHP autorskiego programu profilaktyczno-edukacyjnego pt. „SZANSE”. W ramach programu realizowane były bloki tematyczne dotyczące profilaktyki i edukacji, takie jak szansa na braterstwo, szansa na pozytywność i szansa na rozwój. Program był skierowany do zuchów, harcerzy i instruktorów ZHP.
 - W punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym Przeciwdziałania Narkomanii prowadzenie spotkań Młodzieżowych Liderów Przeciwdziałania Narkomanii.

3) Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa lokalnego w zakresie problemów związanych z narkomanią i możliwości zapobiegania zjawisku:

- W zakresie działalności informacyjno - edukacyjnej zakupiono materiały profilaktyczno – edukacyjne i dydaktyczne, w tym ulotki, plakaty i filmy edukacyjne z komentarzem i scenariuszem zajęć na płytach DVD w celu realizacji zajęć edukacyjno – profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą szkół podstawowych.
- Zaprojektowano i wydrukowano „Informator miejski” o placówkach pomocowych na terenie miasta dla osób z problemem uzależnienia.
- Doposażono **szkolne centra profilaktyki i edukacji** oraz świetlice opiekuńczo-wychowawcze w literaturę profilaktyczno - edukacyjną i pakiety profilaktyczno - edukacyjne do prowadzenia zajęć przez nauczyciela.
- Doposażono szkolne centra profilaktyki i edukacji oraz świetlice opiekuńczo-wychowawcze w literaturę profilaktyczno - edukacyjną i pakiety profilaktyczno - edukacyjne do prowadzenia zajęć.
- Współorganizowano **programy oraz imprezy profilaktyczne** na rzecz przeciwdziałania negatywnym skutkom zażywania substancji psychoaktywnych.
- Zrealizowano cykl warsztatów „Świadome rodzicielstwo” dla rodziców i wychowawców ukierunkowanych na: naukę umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo. Łącznie w warsztatach wzięło udział 54 osoby.

4) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej:

- Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym Przeciwdziałania Narkomanii ul. Jaracza 1 w Nowej Soli. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku.
- Udzielenie dotacji na prowadzenie terapii indywidualnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od substancji psychoaktywnych i NSP tzw. dopalaczy w Stowarzyszeniu Relacja ul. Kościuszki 24E w Nowej Soli.
- Sfinansowanie realizacji zajęć socjoterapeutycznych według autorskich programów przeznaczonych dla uczniów z rodzin z problemem uzależnienia i zagrożonych niedostosowaniem.
- Na potrzeby działalności punktów informacyjno – konsultacyjnych i placówek leczenia odwykowego zakupienie stojaków na ulotki i materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące konsekwencji sięgania po dopalacze, narkotyki i inne środki psychoaktywne. Ponadto w 2019 roku zakupiono **200 sztuk narkotestów** na obecność narkotyku w organizmie człowieka.

— Opłacenie prowadzenia konsultacji psychologicznych dla dzieci i młodzieży i ich rodziców. Konsultacje były prowadzone od stycznia do czerwca oraz od września do grudnia br. w szkołach podstawowych na terenie miasta po dwie godziny w każdej placówce. Zrealizowano 415 konsultacji, w tym z konsultacji skorzystało 268 uczniów i 65 rodziców.

5) Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- Dofinansowanie organizacji imprez integracyjnych oraz profilaktycznych dla dzieci z placówek wsparcia dziennego (świetlic środowiskowych).
- Współorganizowanie akcji profilaktycznych w celu podnoszenia świadomości lokalnej społeczności nt. palenia tytoniu, uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
- Współorganizowanie festynu profilaktycznego „Nie trać formy przez cały rok szkolny”, wspólnie z Biblioteką Miejską oraz Sanepidem w Nowej Soli.
- Sfinansowanie szkolenia dla osób pracujących w obszarze rozwiązywania problemów narkomanii na terenie miasta.

6) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób praktykujących z narkotykami, osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych.

Na terenie miasta realizacją powyższego zadania zajmują się trzy placówki leczenia odwykowego:

- NZOZ „Spec – Med.” w Nowej Soli ul. Witosza 18,
- Stowarzyszenie „Monar” przy ul. Sienkiewicza 37,
- „Stowarzyszenie Relacja” w Nowej Soli ul. Kościuszki 24E.

Sfinansowano prowadzenie terapii indywidualnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od substancji psychoaktywnych i NSP tzw. dopalaczy. Terapia i poradnictwo prowadzone było od lutego do grudnia 2019r. przez Stowarzyszenie Relacja w Nowej Soli ul. Kościuszki 24 E. Przeprowadzono 275 godzin terapii indywidualnej, zadaniem objęto 36 osób, przeprowadzono 275 godzin terapii indywidualnej.

7) Niesienie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.

W zakresie niesienia pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli w 2019 roku objął pomocą 11 osób tytułem problemu narkotykowego.

8) Monitorowanie problemu narkomanii

Podstawą do ukazania skali zjawiska problemów związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych i stosowania przemocy domowej wśród młodzieży szkolnej w diagnozie są wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w 2019 roku wśród uczniów klas szóstych i ósmych szkół podstawowych (na próbie: 492 uczniów, w tym 235 chłopców oraz 257 dziewcząt) oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (na próbie: 261 uczniów, w tym 121 chłopców oraz 140 dziewcząt). Łącznie badaniami ankietowymi objęto 756 uczniów, w tym 397 dziewcząt i 356 chłopców, w wieku od 12 do 18 lat ze szkół podstawowych oraz szkół ponadgimnazjalnych.

Badania zostały przeprowadzone w miesiącu wrześniu 2019 r., w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankietowy w 13 oddziałach kl. VI szkół podstawowych, w 7 oddziałach kl. II szkół gimnazjalnych i 11 oddziałach kl. II szkół ponadgimnazjalnych.

Badaniami objęto 756 uczniów, co stanowi 52,8% % populacji młodzieży szkolnej w badanych przedziałach wiekowych.

Badania dotyczyły głównie problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, paleniem tytoniu, używaniem nielegalnych substancji psychoaktywnych i tzw. „dopalaczy” oraz agresji i przemocy w szkole oraz przemocy w rodzinie.

Zadania programu opracowano na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów narkomanii i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w mieście (j.w. w przypadku Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019r.).

10.2.4.Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Nowa Sól na lata 2017- 2020:

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym także;

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) wrozenie zespołów interdyscyplinarnych.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) i art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz.1507 ze zm.) oraz art. 6 ust.2 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.11493 z późn. zm.) gmina ma obowiązek realizować zadania w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w postaci gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W związku z tym w dniu 29 grudnia 2016 r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę nr XXXIX/298/16 w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Nowej Soli na lata 2017-2020. Program zawiera zadania wynikające również ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól na lata 2014-2020 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest:

1. zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
2. zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
3. zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla ofiar przemocy;
4. zwiększanie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
5. zwiększenie skuteczności oddziaływań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadaniami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zrealizowanymi w 2019 r. były:

- 1) **Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**
 - Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Jaracza 1 w Nowej Soli. Punkt działa od poniedziałku do piątku.
 - Upowszechnianie materiałów profilaktycznych, informacyjno- edukacyjnych dotyczących przemocy i możliwości jej przeciwdziałania oraz ochrony przed przemocą;

-
- Wydawanie corocznego informatora miejskiego w zakresie zapobiegania przemocy i instytucji udzielających wsparcia ofiarom przemocy.
 - Zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjno– edukacyjnych, broszur, ulotek, plakatów, informatorów dot. przemocy w rodzinie.
 - Uczestniczenie w kampaniach społecznych i organizacja lokalnych kampanii informacyjno- edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy m.in. „Przemoc boli”, „Smart to znaczy mądrze – cyberuzależnienie”.
 - podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w profesjonalnych szkoleniach i warsztatach dot. przemocy w rodzinie.
 - Zakupienie prenumeraty czasopism profilaktycznych – „Niebieska Linia” i „Remedium” dla instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.
 - Sfinansowanie szeregu imprez, konkursów i programów profilaktycznych, którymi objęto dzieci przedszkolne, młodzież szkolną, ale także nauczycieli, wychowawców i rodziców.

2) Realizacja działań na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

- Prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.
- Podejmowanie interwencji i wdrażanie procedury „Niebieska Karta” przez instytucje ustawowo zobowiązane w środowisku, w którym występuje przemoc.
- Sfinansowano szkolenie dla osób zajmujących się pomocą rodzinom z problemem przemocy w rodzinie, w tym członkom Zespołu Interdyscyplinarnego i funkcjonariuszom policji.
- Prowadzenie programów i warsztatów dla rodziców oraz opiekunów w zakresie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i poprawy komunikacji interpersonalnej, w szczególności w relacjach rodzinnych.
- Realizacja warsztatów psychoedukacyjnych w zakresie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i poprawy komunikacji interpersonalnej wśród dzieci i młodzieży „*Jak rozwiązywać konflikty?*”.
- Doposażono instytucje publiczne, stowarzyszenia oraz organizacje i szkoły w materiały profilaktyczno– edukacyjne oraz poradniki w zakresie pracy ze środowiskami zagrożonymi przemocą w rodzinie.
- Współpraca z instytucjami i organizacjami na terenie miasta w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie.

3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia.

W uzasadnionych przypadkach zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie i ośrodków interwencji kryzysowej działających w województwie.

4) Monitorowanie przemocy w rodzinie na terenie miasta i podejmowanie skutecznych działań ochrony ofiar przemocy.

Monitorowanie Programu jest dokonywane raz w roku poprzez analizę jakościową i ilościową realizacji programu w oparciu o dane uzyskane z instytucji i organizacji pozarządowych z terenu miasta Nowa Sól.

Realizacja zadań wymienionych w programie w roku 2019 była finansowana ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia przez gminę na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania programu opracowano na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów przemocy w rodzinie i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w mieście (j.w. w przypadku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.).

10.2.5 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowej Soli.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) i art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.11493 z późn. zm.) podjęto uchwałę Nr IX/61/11 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Skład zespołu aktualnie liczy 8 osób- przedstawicieli instytucji, takich jak: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Soli, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli, Komendy Powiatowej Policji w Nowej Soli, Instytucji oświatowych z terenu miasta, Wydział Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, Sądu Rejonowego w Nowej Soli, Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli.

Zadaniem zespołu w 2019 r. było integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów określonych w Ustawie, działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie - ocenę sytuacji problemowej oraz wypracowanie sposobu postępowania, które miało na celu powstrzymaniu przemocy oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa.
- 2) Inicjonowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałaniu temu zjawisku.
- 3) Podejmowanie interwencji w środowisku w przypadku występowania przemocy domowej i uruchomienie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
- 4) Udzielenie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.
- 5) Kierowanie pokrzywdzonych i domniemanych sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów.
- 6) Rozpowszechnianie informacji na temat udzielania pomocy, wskazanie instytucji, placówek, organizacji oraz osób działających w obszarze wspierania rodziny, diagnostyki, leczenia, poradnictwa, terapii uzależnień oraz możliwości uzyskania pomocy w środowisku lokalnym.
- 7) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 8) Wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodziny.
- 9) Tworzenie grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z przemocą w rodzinie w indywidualnych przypadkach oraz współpraca z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami, pedagogami oraz członkami KRPA.
- 10) Aktywny udział w pracach Zespołu.
- 11) Zintegrowanie działań z przedstawicielami poszczególnych instytucji odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.
- 12) Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do podejrzenia lub występowania przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi.
- 13) Analiza wniosków pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a występowaniem przemocy oraz składanie wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zdiagnozowanie uzależnienia i zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
- 14) Informowanie organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- 15) Wnioskowanie do Sądu Rejonowego – Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację małoletnich dzieci oraz udzielanie informacji na wniosek Sądu.
- 16) Kompletowanie materiałów dowodowych i przekazywanie do organów ścigania oraz czynny udział w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym.

W 2019 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowej Soli wpłynęło **166 Niebieskich Kart A**, w tym:

- **140** sporządzonych przez Komendę Powiatową Policji,
- **18** sporządzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- **2** przez instytucje oświatowe z terenu naszego miasta,
- **6** przez KRPA.

Efektom prac grup roboczych było sporządzenie **120** Niebieskich Kart C i **53** Niebieskich Kart D. Poradnictwem psychologicznym, prawnym, socjalnym i rodzinnym objęto **146** rodzin.

Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych objętych było **146** rodzin w tym **108** z okresu sprawozdawczego. W 2019 r. zakończono **156** procedur „Niebieska Karta”, w **70** przypadkach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania dalszych działań. Ogółem w 2019 r. było prowadzonych **211** procedur „Niebieska Karta”, z tego **136** wszczętych w 2019 r. **72** procedury „Niebieska Karta” były prowadzone wobec osób niepełnoletnich.

W stosunku do osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie skierowano **17** zawiadomień do Prokuratury Rejonowej, **21** osób skierowano na kurs korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie organizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, spośród których **7** otrzymało zaświadczenia o ukończeniu zajęć.

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

W gminie w 2019 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

Program współpracy Gminy Nowa Sól – Miasto z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego 2017, poz. 2401), w ramach którego realizowany jest cel główny: *„rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie podmiotów w realizacji ważnych celów społecznych - w obszarze kultury, kultury fizycznej i turystyki oraz pomocy społecznej i ochrony zdrowia - oraz społecznego zaangażowania mieszkańców w rozwój wspólnoty lokalnej.”*

Cel główny Programu był realizowany poprzez:

- 1) rozwój opartego na partnerstwie i reprezentacji systemu komunikacji i współdziałania Gminy z podmiotami,
- 2) wspieranie zadań na rzecz rozwoju aktywności obywatelskiej i samoorganizacji społeczności,
- 3) poprawę jakości życia mieszkańców, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 4) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Gminie,
- 5) kontynuowanie współpracy w ramach wspierania zadań realizowanych przez podmioty w strefie zadań publicznych określonych w art. 4 ust.1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”

Cel Programu został zrealizowany poprzez:

- zlecenie podmiotom zadań publicznych, wspieranie realizacji takich zadań oraz udzielanie dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków,

- prowadzenie banku danych o podmiotach działających na terenie Gminy i publikacja tych danych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w formie „Mapy aktywności organizacji pozarządowych”
- konsultowanie z podmiotami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów (program współpracy)
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów oraz właściwych organów administracji publicznej (komisje konkursowe).

1.1. W roku 2019 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono wykonanie następujących zadań publicznych:

- 1) **Polski Czerwony Krzyż** - Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób wymagających pomocy od poniedziałku do piątku oraz soboty, niedziele i święta osobom, które ze względu na stan zdrowia takiej opieki wymagają na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
- 2) **Polski Czerwony Krzyż** - Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób wymagających pomocy od poniedziałku do piątku oraz soboty, niedziele i święta osobom, które ze względu na stan zdrowia takiej opieki wymagają na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto w okresie od 01.12.2019 r. do 31.12.2019 r.

11.2. W roku 2019 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych:

w zakresie kultury:

- 1) **Nowosolskie Alternatywne Stowarzyszenie Artystów NASA** - Działalność środowisk alternatywnych (organizacja otwartych alternatywnych spektakli teatralnych, wspieranie działalności teatru alternatywnego).
- 2) **Nowosolski Uniwersytet Trzeciego Wieku** - Senior w dobie cyfryzacji.
- 3) **Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego – Hufiec Nowa Sól ZHP** Nasza Flaga – Happening.
- 4) **Polski Związek Niewidomych Okręg Lubuski Koło PZN w Nowej Soli** - Konkurs kolęd i pastorałek przy spotkaniu opłatkowym dla członków Koła PZN.
- 5) **Stowarzyszenie Solanizatorzy** - 11. Solanin Film Festiwal 2019.
- 6) **Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Pomóż nie będę sam”** - Festiwal sztuki ludowej i jadła regionalnego ziemi lubuskiej Cepeliada 2019.
- 7) **Fundacja Twórczości Ludowej Cepeliada** - Festiwal sztuki ludowej i jadła regionalnego ziemi lubuskiej Cepeliada 2019.
- 8) **Polski Czerwony Krzyż** - Uroczyste obchody 100-lecia Polskiego Czerwonego Krzyża.
- 9) **Związek Sybiraków Zarząd Główny** - Nasze losy.
- 10) **Stowarzyszenie Klub Mam** - Matematyka dla smyka.
- 11) **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów**- Senior ciągle aktywny i twórczy.

w zakresie kultury fizycznej i turystyki:

- 1) **Międzyszkolny Klub Sportowo-Turystyczny Astra** - Realizacja procesu szkolenia oraz udział w państwowym systemie ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży 2019 w zakresie lekkiej atletyki.

- 2) **Międzyszkolny Klub Sportowo-Turystyczny Astra** - Realizacja procesu szkolenia oraz udział w państwowym systemie rozgrywek II Ligi oraz w systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży 2018/2019 w zakresie piłki siatkowej.
- 3) **Uczniowski Klub Sportowy Ósemka** - Działalność sportowa i organizacyjna UKS Ósemka – organizacja procesu treningowego, zgrupowań sportowych, udział w zawodach krajowych i międzynarodowych.
- 4) **Kajakowy Klub Sportowy** - Działalność statutowa KKS Nowa Sól w roku 2019.
- 5) **Uczniowski Klub Sportowy ARES** -Szkolenie zawodniczek UKS Ares i reprezentowanie Nowej Soli w rozgrywkach wojewódzkich i ogólnopolskich w kategoriach młodzieżowych i seniorskich w piłce siatkowej oraz w letnim obozie szkoleniowym.
- 6) **Nowosolski Klub Karate KYOKUSHIN** - Udział w mistrzostwach karate kyokushin.
- 7) **Liga Obrony Kraju** - Spływ Smoczyc Łodzi Bytom Odrzański – Nowa Sól.
- 8) **Liga Obrony Kraju** – Rejsy po Odrze.
- 9) **Uczniowski Klub Sportowy AKTIV** - Turniej tańca przedszkolaków i dzieci wczesnoszkolnych Krasnal 2019.
- 10) **Uczniowski Klub Sportowy AKTIV** - Solny Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego Grand Prix Polski Senior Nowa Sól 2019.
- 11) **Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe** - Patrołowanie rzeki Odry, zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia w tym zapewnienie bezpieczeństwa na akwenach.
- 12) **Miejski Klub Piłkarski ARKA** - Szkolenie i udział drużyny Arki Nowa Sól w rozgrywkach ligowych, organizacja turniejów piłki nożnej w hali i na boisku.
- 13) **Uczniowski Klub Sportowy OLIMP** - Organizacja obozów szkoleniowych celem przygotowania do startów w turniejach judo, campach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.
- 14) **Uczniowski Klub Sportowy OLIMP** - Międzynarodowy Puchar Polski Judo Solanin CUP 2019 Młoda Europa
- 15) **Nowosolski Uniwersytet Trzeciego Wieku** – Ruch to darmowa recepta dla seniora.
- 16) **Uczniowski Klub Sportowy SKM** - Szkolenie dzieci i młodzieży, chłopców i dziewcząt w piłce koszykowej w ramach prowadzonej Koszykarskiej Szkołki Stelmetu.
- 17) **Uczniowski Klub Sportowy TRÓJKA** - Prowadzenie zespołów w sekcjach piłki ręcznej chłopców.
- 18) **Uczniowski Klub Sportowy TRÓJKA** – Udział w rozgrywkach II ligi piłki ręcznej mężczyzn.
- 19) **Uczniowski Klub Sportowy PELETON** - Maraton MTB o Puchar Prezydenta Nowej Soli.
- 20) **Uczniowski Klub Sportowy PELETON** – Prowadzenie zajęć kolarskich dla dzieci i młodzieży oraz udział w wyścigach na terenie całego kraju.
- 21) **Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Falubaz** - FALUBAZ CUP 2019 – turniej piłki nożnej.
- 22) **Max Boxing Klub** - Gala Sportów Walki MFC 17 Makowski Fighting Championship.
- 23) **Stowarzyszenie P.A.R.K.** - Park pełen działań IV.
- 24) **Uczniowski Klub Sportowy DZIESIĄTKA** - Upowszechnianie kultury fizycznej młodzieży i osób dorosłych poprzez uczestnictwo w treningach, turniejach i rozgrywkach ligowych tenisa stołowego.
- 25) **Nowosolska Grupa Biegowa** – Rozbiegana Nowa Sól.
- 26) **Nowosolska Grupa Biegowa** – VII Bieg do Pustego Grobu.
- 27) **Stowarzyszenie Klub Mam** – Bezpieczna jazda rowerem.

w zakresie pomocy społecznej i ochrony zdrowia:

- 1) **Polski Związek Niewidomych Okręg Lubuski Koło PZN w Nowej Soli** - Dzień Białej Laski w Kole PZN.
- 2) **Nowosolskie Stowarzyszenie Amazonek TĘCZA** - Całoroczna opieka psychologiczna.
- 3) **Nowosolskie Stowarzyszenie Amazonek TĘCZA** - Całoroczna opieka rehabilitacyjna.
- 4) **Polski Czerwony Krzyż** - Promocja zdrowego stylu życia i honorowego oddawania krwi wśród mieszkańców Nowej Soli.
- 5) **Polski Czerwony Krzyż** - Pierwsza pomoc przedmedyczna - Mistrzostwa Pierwszej Pomocy.

- 6) **Polski Czerwony Krzyż** - Prowadzenie magazynu żywności Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Program 2018/2019.
- 7) **Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Nowosolskie** - Wsparcie osób społecznie wykluczonych.
- 8) **Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Nowosolskie** - Utrzymanie porządku i pielęgnacja zieleni w parkach miejskich przy ul. Kasprzaka i Wrocławskiej (Odra) oraz ul. Topolowa i Zamenhofa.
- 9) **Uczniowski Klub Sportowy DZIESIĄTKA** – III Integracyjny Splyw Olimpiad Specjalnych Bytom Odrzański – Nowa Sól – Odra dla niepełnosprawnych.
- 10) **Stowarzyszenie Działające na Rzecz SOSW RADOŚĆ** - Olimpiada sportowo-rekreacyjna „Radość – Dzień Dziecka”.

PODSUMOWANIE: W ramach ogłoszonych konkursów ofert w poszczególnych zakresach tematycznych wpłynęło:

- kultura - 11 ofert,
- sport - 31 ofert,
- pomocy społecznej i ochrony zdrowia - 13 ofert.

W ramach trybu małych grantów, wsparto realizację następujących zadań:

- 1) **Nowosolskie Alternatywne Stowarzyszenie Artystów NASA-** Międzynarodowy Festiwal Teatralny w Kolasinie (Republika Czarnogóry).
- 2) **Stowarzyszenie Nowosolska Paczka**– Współorganizacja I Nowosolskiego Forum Organizacji Pozarządowych.
- 3) **Fundacja na rzecz Collegium Polonicum**– Moderowanie warsztatów i prowadzenie I Nowosolskiego Forum Organizacji Pozarządowych.
- 4) **Międzyszkolny Klub Sportowo – Turystyczny Astra** – Jubileusz na sportowo – Turniej z okazji 60-lecia MKST Astra Nowa Sól.
- 5) **Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Pomóż nie będę sam”** - Oczekiwana zmiana miejsc.

12. Przestępczość i bezpieczeństwo w gminie

12.1. Kluczowe dokumenty, w oparciu o które prowadzi działalność Straż Miejska w Gminie:

- Ustawa o Strażach Gminnych (Dz.U. 1997 nr 123 poz. 779),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz.U. 2009 nr 196 poz. 1520 z późn.zm),
- Uchwała Nr LVI/386/2006 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 27 października 2006r w sprawie regulaminu Straży Miejskiej w Nowej Soli.
- Uchwała Nr XXI/164/12 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 24 lutego 2012 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2012 -2022.

12.2. Działalność Straży Miejskiej w zakresie w 2019 r.

12.2.1. Wykroczenia występujące na terenie gminy:

Straż Miejska w roku 2019 stwierdziła 2120 wykroczeń. W efekcie skierowano 16 wniosków o ukaranie, 995 osoby ukarano mandatem karnym, a 1091 sprawcom wykroczeń udzielono pouczenia.

Strażnicy Miejscy najczęściej podejmowali interwencje w przypadkach wykroczeń przeciwko:

Straż Miejska w Nowej Soli w codziennej służbie realizuje zadania wynikające z Ustawy o Strażach Gminnych oraz innych aktów wykonawczych, a także aktów prawa miejscowego.

W ramach swoich obowiązków Strażnicy systematycznie biorą udział w zabezpieczeniach różnego rodzaju imprez sportowych, rozrywkowych, kulturalnych, sakralnych, a także o charakterze patriotycznym. W tym zakresie często współdziałają z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Nowej Soli. W 2019r. zabezpieczano między innymi: 27 finał WOŚP, zgromadzenie publiczne, VII Bieg do Pustego Grobu, 36 Półmaraton Solan oraz Święto Solan.

Straż Miejska prowadzi ścisłą współpracę z poszczególnymi wydziałami Urzędu Miasta Nowa Sól, a także jego jednostkami podległymi.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w codziennej służbie realizują konwoje wartości pieniężnych na potrzeby Urzędu Miasta Nowa Sól, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz związanych z funkcjonowaniem w mieście Strefy Płatnego Parkowania.

Obecnie na terenie miasta Nowa Sól znajduje się 40 kamer, w tym 18 na terenie Centrum Obsługi Pasażerów, których (w ramach codziennej pracy) obserwacją, zajmują się funkcjonariusze Straży Miejskiej.

Ponadto Straż Miejska w Nowej Soli jest wyposażona w:

- 2 pojazdy oznakowane, przystosowane do przewożenia osób ujętych,
- 1 pojazd nieoznakowany,
- 1 pojazd elektryczny (MELEX),
- 2 rowery.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej są wyposażeni w środki przymusu bezpośredniego, sprzęt łączności, komórkowe telefony służbowe oraz kamery osobiste.

12.2.2. Wykaz zrealizowanych działań/zadań:

- bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – ok. 57%,
- ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – ok. 20%,
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego – ok. 9%,
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – ok. 3%,
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej – ok. 3%.

W 2019 r. Straż Miejska przyjęła 1880 zgłoszeń, które w szczególności dotyczyły interwencji dot.:

- zwierząt – ok. 27%,
- ochrony środowiska i gospodarki odpadami – ok. 13%,
- zakłócenia spokoju i porządku publicznego – ok. 8%.

Jednym z głównych problemów jakimi zajmują się Strażnicy Miejscy w Nowej Soli (nie tylko w związku ze zgłoszeniami mieszkańców), jest nieprawidłowe parkowanie pojazdów.

Największym problemem w gminie są czyny zabronione dotyczące:

- dewastacji infrastruktury komunalnej (ławki, kosze, wiaty przystankowe, znaki drogowe).
- uszkodzenia infrastruktury komunalnej w wyniku zdarzeń drogowych (znaki drogowe, wiaty przystankowe).

Straż miejska (funkcjonariusze oddelegowani do Wydz. GKŚ) podjęła w 2019 r. 498 interwencji porządkowych. W ich efekcie skierowano 1 wniosek o ukaranie oraz nałożono 23 mandaty karne na kwotę 2300 zł, które dotyczyły najczęściej:

- zanieczyszczania miejsca publicznego,
- spalania odpadów,
- niszczenia zieleni,
- niewłaściwych warunków bytowania zwierząt i braku nadzoru nad nimi.

Pouczono 47 osób;

Skierowano 133 nakazy porządkowe wydając polecenia i nakazując usunięcie nieprawidłowości.

Wykaz chwał (w zakresie merytorycznym działalności Straży Miejskiej w Nowej Soli):

- sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej za rok 2019 r. – przyjęto.

W ramach działalności Straży Miejskiej, oddelegowano do Urzędu Miejskiego dwóch pracowników SM, którzy dokonywali interwencji prewencyjnych dotyczących:

- stanu czystości i porządku na terenie gminy,
- stanu oznakowania dróg,
- stanu placów zabaw dla dzieci,
- zimowego utrzymania jezdni i chodników,
- stanu nawierzchni i infrastruktury drogowej.

Strażnicy miejscy oddelegowani do Wydz. GKŚ uczestniczyli w akcjach informacyjnych i edukacyjnych:

- możliwością wystąpienia afrykańskiego pomoru świń,
- bezpiecznego letniego wypoczynku nad akwenami ,
- spalaniem odpadów-smogu,
- wypalaniem traw,
- zanieczyszczaniem miejsc publicznych,
- dewastacją mienia komunalnego,
- bezdomności zwierząt i bezpieczeństwa związanego ze zwierzętami.

Podjęte w gminie akcje informacyjne i prewencyjne polegały na:

- uczestnictwie w spotkaniach organizowanych przez sztaby kryzysowe i instytucje,
- spotkania z uczniami w szkołach,
- drukowanie i kolportaż ulotek,
- podawanie informacji w mediach lokalnych,
- prowadzenie portalu społecznościowego facebook profilu „Nowosolskie Adopcje Zwierząt”.

Prace w ramach kary ograniczenia wolności z wyroku sądu

W 2019 r., prace wykonywało 345 osób skazanych.

Łącznie wykonano 682 prac.

Uporządkowano 539 miejsc nie objętym stałym utrzymaniem (podwórza komunalne, lasy, ciągi pieszych). Ponadto niektóre z terenów objętych stałym utrzymaniem (parki zis a vis Lidla, teren

Południowej Strefy Ekonomicznej, ul. Śląska-Dolnośląska. Prace polegały na odchwaszczaniu, wykaszaniu, grabieniu, przycinaniu żywoptotów, krzaków, przycinaniu drzew).

Podjęto 143 interwencje związane z naprawą infrastruktury komunalnej:

- naprawy przystanków, parkometrów, koszy (prace malarskie);
- montaż zdewastowanych znaków drogowych, koszy;
- prace brukarskie

13. Oświata i edukacja

13.1. Organizacja szkół w roku 2018/2019:

W gminie w roku 2019 funkcjonowało 15 placówek oświatowych, w tym: 6 ośmioletnich szkół podstawowych i 9 publicznych przedszkoli. Gmina Nowa Sól – Miasto w roku 2019 r. dotowała 5 placówek niepublicznych, tj.: Katolicką Szkołę Podstawową – 110 uczniów, Prywatne Przedszkole „Mali Odkrywcy” – 94 dzieci, Niepubliczne Przedszkole „Przyszłości”- 93 dzieci, Niepubliczne Przedszkole „Nibylandia” – 41 dzieci, Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” – 41 dzieci.

W roku szkolnym 2018/2019 w Gminie Nowa Sól - Miasto naukę w szkołach podstawowych rozpoczęło odpowiednio **3.201 uczniowie i uczniów**. W szkołach podstawowych Nr 1, Nr 2, Nr 8 funkcjonowały jeszcze klasy trzecie gimnazjum w liczbie 369 uczniów.

W Katolickiej Szkole Podstawowej rozpoczęło naukę 110 uczniów.

Ogółem 10 uczniów korzystało z nauczania indywidualnego.

W Szkole Podstawowej Nr 2 funkcjonują oddziały integracyjne.

W Szkole Podstawowej Nr 6 oraz w Szkole Podstawowej Nr 8 funkcjonują klasy z oddziałami sportowymi.

Sieć publicznych szkół w pełni zaspokajała potrzeby edukacyjne mieszkańców Nowej Soli, stwarzała też warunki nauki dla dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Gminy Nowa Sól.

Tabela nr 1. Organizacja publicznych szkół podstawowych

Lp.	Szkoła	Liczba uczniów			Liczba oddziałów		
		Razem	W tym uczniowie z orzeczeniem w oddziałach integracyjnych	W tym uczniowie objęci programem sportowy w oddziałach sportowych	Razem	W tym oddz. integracyjne	W tym oddz. sportowych
1	Szkoła Podstawowa nr 1	676		49	31	0	2
2	Szkoła Podstawowa nr 2	382	46	41	20	13	2
3	Szkoła Podstawowa nr 3	271			14		
4	Szkoła Podstawowa nr 5	312			16		

5	Szkoła Podstawowa nr 6	613		17	27		1
6	Szkoła Podstawowa nr 8	947		72	43	0	3
Razem		3201	46	179	151	13	8

Profile klas sportowych:

- SP1 – lekkoatletyka, kajakarstwo;
- SP2 – piłka nożna chłopców, piłka siatkowa dziewcząt;
- SP 8 – piłka siatkowa.

Egzamin w klasie trzeciej gimnazjum obejmował wiadomości i umiejętności określone w postawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na trzecim i wcześniejszym etapach edukacyjnych. Składał się z trzech części: humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej oraz z języka obcego nowożytnego.

W terminie głównym przystąpiło do egzaminu – 297 uczniów, w terminie dodatkowym do egzaminu przystąpiło 2 uczniów. Zwolnionych z egzaminu lub z jednej jego części zostało 3 uczniów.

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w roku szkolnym 2018/2019 i obejmował przedmioty: język polski, matematykę oraz język obcy.

W publicznych szkołach podstawowych do egzaminu przystąpiło w terminie głównym 219 uczniów. Zwolnionych z egzaminu lub z jednej jego części zostało 4 uczniów.

W szkołach podstawowych ogółem zatrudniono 288 nauczycielek i nauczycieli. Poniższa tabela przedstawia liczbę nauczycieli wg stopnia awansu:

Tabela nr 2. Liczba nauczycieli wg. stopnia awansu

Lp.	Stopień awansu	Liczba nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty)
1.	Nauczyciel stażysta	4
2.	Nauczyciel kontraktowy	31
3.	Nauczyciel mianowany	56
4.	Nauczyciel dyplomowany	203
Razem		288

13.2. Organizacja przedszkoli w roku 2018/2019:

W 2019 r. funkcjonowało 9 publicznych przedszkoli, w tym 2 przedszkola z oddziałami integracyjnymi. Publiczne przedszkola zapewniły miejsca 1094 dzieciom. Liczba dzieci w wieku 3-6 lat w roku sprawozdawczym wg ewidencji ludności wynosiła 1455. Wszystkie dzieci uczestniczące w postępowaniu rekrutacyjnym na rok 2018/2019 zostały przyjęte do przedszkoli.

Tabela nr 1. Liczba dzieci w przedszkolach w grupach wiekowych

Wiek dzieci	Liczba dzieci wg ewidencji ludności	Liczba dzieci w publicznych przedszkolach	Zaspokojenie potrzeb w procentach
3 - latki	348	214	61,5
4 - latki	344	285	82,8
5 - latki	369	249	67,5
6 – latki + 7 - latki	394	335+11	85,0
Ogółem	1 455	1 094	75,2

Szczegółowa organizacja publicznych przedszkoli w okresie sprawozdawczym przedstawiona została w tabeli nr 2

Tabela nr 2. Organizacja publicznych przedszkoli

Lp.	Przedszkole	Liczba oddziałów		Liczba wychowanków				
		Razem	w tym integracyjnych	Razem	3 – latki (2015)	4 – latki (2014)	5- latki (2013)	6 – latki (2012)
1.	Przedszkole nr 1	4		96	19	41	11	24+1 (7latek)
2.	Przedszkole nr 2	4		89	14	23	28	24
3.	Przedszkole nr 5	3		76	13	18	18	27
4.	Przedszkole nr 6	6		134	29	19	14	72
5.	Przedszkole nr 7 z OI	9	3	202	37	55	52	54 + 4 (7latek)
6.	Przedszkole nr 8	4		94	17	30	31	16
7.	Przedszkole nr 9 z OI	5	4	105	18	21	23	37 + 6 (7latek)
8.	Przedszkole nr 11	5		125	24	30	33	38
9.	Przedszkole 12	7		173	43	48	39	43
Razem		47	7	1.094	214	285	249	335+11 (7latek)

Tabela nr 3. Liczba dzieci w przedszkolach publicznych we wrześniu 2019 r.

Poniżej ‘‘0’’	949
‘‘0’’	411
Ogółem	1.360

Tabela nr 4. Zatrudnienie nauczycieli w przedszkolach publicznych (w przeliczeniu na pełne etaty)

Nazwa przedszkola	Brak stopnia	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Ogółem
PP 1			2	2	4	4
PP 2				1	6	7
PP 5			1	5	1	7
PP 6			5	2	4	12

PP 7		1	8	14		23
PP 8		1	2	4	2	9
PP 9		1	3	6	7	17

13.3. Organizacja pracy Żłobka Miejskiego w roku 2017/2018:

W 2019 roku Żłobek Miejski w Nowej Soli zapewniał opiekę wychowawczą dzieciom rodziców pracujących na terenie miasta przez 9,5 godziny dziennie od 6.30 do 16.00.

Placówka dysponuje 75 miejscami. Dzieci przebywały w 3 grupach wiekowych:

- I grupa – dzieci od 20 tygodnia życia do 1,5 roku – 15 miejsc
- II grupa – dzieci od 1,5 roku do 2 lat – 30 miejsc
- III grupa – dzieci od 2 do 3 lat – 30 miejsc – od 01.07 – 31.12.2019 r – grupa wyłączona z użytkowania ze względu na trwającą w tamtym czasie rozbudowę budynku.

Ilość dzieci w 2019 roku

Na dzień 31 grudnia 2019 r. zapisanych było 53 dzieci. W ciągu 2019 roku w Żłobku Miejskim w Nowej Soli przebywało 87 dzieci, z czego wypisano bądź odeszło do przedszkoli 34 dzieci. Suma osobodni pobytu dzieci przebywających w 2019 roku wyniosła 10831 z czego średnio dziennie uczęszczało 47 dzieci.

Stan dzieci na dzień 31 grudnia 2019 roku ze względu na wiek i płeć podopiecznych:

- 0-1 r.ż. – 0
- 1-2 r.ż. – 14 dzieci, w tym 5 dziewczynek;
- 2-3 r.ż. – 39 dzieci, w tym 19 dziewczynek.

Od stycznia do czerwca 2019r. opłata za żłobek składała się z :

- opłaty stałej – 337,50 zł (15% płacy minimalnej),
- opłat za żywienie – 6,50 zł dziennie (4 posiłki).

Posiłki dla dzieci sporządzane były w kuchni żłobka wg norm żywieniowych odpowiednich do wieku i stanu zdrowia dzieci.

Praca opiekuńczo - dydaktyczno - wychowawcza sprawowana była zgodnie z opracowywanymi miesięcznymi planami pracy – uwzględniającymi potencjał i możliwości dzieci. Plany miesięczne każdej z grup wiekowych były zgodne z rocznym planem pracy wychowawczo – opiekuńczo – dydaktycznym placówki. Opiekunki dokonywały obserwacji wstępnych, półrocznych i końcowych rozwoju dzieci przy pomocy Arkusza Obserwacji Rozwoju Dziecka w Żłobku. Wszelkie uwagi, postępy bądź trudności zapisywane były odpowiednio przy danej sferze rozwojowej.

Opiekę nad dziećmi sprawowały: opiekunki dziecięce (12), pielęgniarka (1).

Spośród 12 opiekunek, 5 posiada dyplomy w zawodzie opiekunki dziecięcej, pozostałe spełniały wymagania określone w Ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3.

Pozostali pracownicy żłobka – stan na 31.12.2019r. : dyrektor (1), dietetyk (1), księgowa (1 etat), kucharka (1), pomoc kuchenna (2), pokojowe (3), praczka (1), pracownik gospodarczy (0,75 etatu).

W 2019 roku nasz żłobek przystąpił do **Ogólnopolskiego Programu „Chronimy Dzieci”**. Chronimy Dzieci to program profilaktyki przemocy wobec dzieci, którego autorem i koordynatorem jest Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę. Ideą programu jest przyznawanie certyfikatu „Chronimy Dzieci” placówkom, które spełniają wysoki poziom standardów ochrony dzieci oraz oferują wysoką jakość programów ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

KALENDARIUM WYDARZEŃ:

Dzieci z grupy II „Słoneczka” zostały **laureatami konkursu ogólnopolskiego zorganizowanego przez system obsługi żłobków i przedszkoli przez e-bobasek o tematyce Wielkanocnej.**

W lutym 2019 r. zorganizowano szkolenie dla opiekunek w żłobku, którego tematem były „Style i metody wychowawcze. Kara i nagroda jako metody wychowawcze”.

W miesiącu marcu 2019 r. pracownicy żłobka zostali przeszkoleni w zakresie zasad, procedur i standardów ochrony dzieci w żłobku. Z dniem 29.03.2019 r. wprowadzono do stosowania wewnętrzny dokument „**Polityka Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem**”, który zawiera zasady zapewniania dzieciom bezpieczeństwa i postępowania w przypadku zagrożenia krzywdzenia dzieci.

Nasze działania profilaktyczne zostały pozytywnie ocenione i włączono Żłobek Miejski do nielicznej grupy bezpiecznych placówek na terenie Polski, czego potwierdzeniem były przyznane certyfikaty.

W kwietniu 2019 r. zorganizowano warsztaty Wielkanocne dla rodziców i dzieci z naszego żłobka.

Od miesiąca września żłobek uczestniczy w Ogólnopolskim projekcie rozwijania czytelnictwa i współpracy między placówkami pt. „**Mały Miś w świecie wielkiej literatury**”. W ciągu roku zapraszane są osoby wykonujące ciekawe zawody, które poza przybliżeniem dzieciom charakteru swojej pracy czytają naszym wychowankom bajki z zakresu literatury dziecięcej (pielęgniarka, kucharka, pszczelarz, strażak). Jednym z elementów programu czytelniczego jest promowanie czytania także w domu. Założono w tym celu „**Kronikę Małego Misia**”, w której dzieci z rodzicami dokonują wpisu (bądź rysunku) przeczytanej w domu bajeczki, którą mogą wypożyczyć ze żłobka.

W listopadzie hucznie obchodzono „**Dzień pluszowego misia**” oraz „**Andrzejki**”.

W dniu 6 grudnia 2019 roku naszą placówkę odwiedził św. Mikołaj, który po wspólnej zabawie z dziećmi wręczył im upominki.

Od września do grudnia nasza placówka uczestniczyła w akcji charytatywnej „**Serce dla zwierzaka**”. W tym czasie dzieci wraz z rodzicami oraz pracownicy żłobka przynosili karmy i akcesoria niezbędne do opieki nad zwierzętami, które zostały przekazane do schronisk dla bezdomnych zwierząt z powiatu nowosolskiego. Następnie w ramach zajęć z dogoterapii odwiedziła nas organizatorka w\w akcji Pani Arletta Urbanowska wraz ze swoimi pieskami, które umiliły chwile naszym podopiecznym.

W grudniu zorganizowano warsztaty Bożonarodzeniowe dla dzieci i ich rodziców, podczas których wspólnie wykonywano ozdoby świąteczne.

W 2019 ROKU W JEDNOSTCE ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE NASTĘPUJĄCE KONTROLE:

- Magdalena Sawicka, Renata Berczuk – PPIS w Nowej Soli – 07.02.2019r – ocena stanu sanitarnego żłobka;
- Krzysztof Gonet z ramienia Prezydenta Miasta – 18.09.2019r – jakość sprawowanej opieki nad dziećmi;
- Magdalena Bukowska, Małgorzata Johm – PPIS w Nowej Soli – 21.10.2019r. – kontrola kompleksowa

14. Ochrona środowiska

14.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej:

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej powstał w celu wskazania kierunków i sposobów zrównoważonego i niskoemisyjnego rozwoju gmin: Nowa Sól – Miasto, Nowa Sól – Gmina, Kolsko, Koźuchów, Siedlisko, Otyń w perspektywie do 2020 roku. Głównym celem przewidzianym w przedmiotowym dokumencie jest zmniejszenie emisyjności gospodarki, zwiększenie stabilności dostaw energii elektrycznej i ciepłej oraz poprawa jakości komunikacji zbiorowej. Można to osiągnąć za pośrednictwem proponowanych działań:

- **racjonalizacja zużycia energii:** ocieplenie budynków użyteczności publicznej, ocieplenie budynków mieszkaniowych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej, budowa inteligentnych, energooszczędnych systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej;
- **ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery:** ekologiczny transport publiczny, zintegrowane centra przesiadkowe, inwestycje w zakresie budownictwa pasywnego, modernizacja oświetlenia ulic pod kątem zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, działania edukacyjne dotyczące oszczędności energii i zrównoważonego budownictwa, budowa ścieżek rowerowych;
- **rozwój energetyki:** budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania energii elektrycznej i wytwarzania ciepła, w wyniku której jednostki te zostaną zastąpione jednostkami wysokosprawnej kogeneracji;
- **zwiększenie produkcji energii z OZE:** Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzących ze źródeł odnawialnych, promowanie efektywności energetycznej i korzystania z OZE w przedsiębiorstwach i w domach prywatnych.
- **promowanie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach:** zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji, a także wprowadzanie systemów zarządzania energią, budowa własnych instalacji OZE.

Planowane efekty wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dotyczą zarówno działań jednostek samorządu terytorialnego jak i osób prywatnych. Działania te można podzielić na:

- działania indywidualne, np. montaż paneli słonecznych,
- działania publiczne, np. inwestycje infrastrukturalne, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej, wymiana oświetlenia,
- działania podmiotów gospodarczych, np. remonty ciepłowni, budowa nowych linii przesyłowych, modernizacja linii technologicznych.

Celem strategicznym dokumentu jest budowa gospodarki niskoemisyjnej, dążącej do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zwieszenia udziału energii pochodzącej z OZE, gwarantującej korzyści środowiskowe, ekonomiczne i społeczne. Na bazie celów głównych, opisano cele szczegółowe:

- 1) **Zwiększenie produkcji energii z OZE**
 - Zwiększenie wykorzystania OZE w produkcji energii.
 - Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzących ze źródeł odnawialnych.
 - Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z OZE w przedsiębiorstwach i w domach prywatnych.
- 2) **Racjonalizacja zużycia energii**
 - Wspieranie efektywności energetycznej i zmniejszenie energochłonności obiektów budowlanych w infrastrukturze publicznej.
 - Termomodernizacja obiektów budowlanych należących do osób prywatnych i administracji publicznej.
 - Redukcja zużycia energii elektrycznej w budynkach.
 - Zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło i chłód.
- 3) **Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery**
 - Wdrożenie systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego, ograniczającego zużycie paliwa,
 - Ociążenie infrastruktury drogowej od pojazdów, poprzez budowę ścieżek rowerowych,

-
- Poprawa stanu istniejącej infrastruktury drogowej i realizacja nowych przedsięwzięć na sieci dróg,
 - Modernizacja i wymiana obecnie funkcjonującej sieci oświetlenia ulicznego (oświetlenie uliczne wyposażone w inteligentne elementy sterujące),
 - Wprowadzanie nowoczesnych technologii w budownictwie.
- 4) **Rozwój energetyki**
- Rozwijanie i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji energii.
 - Wymiana źródeł ogrzewania budynków z węglowego na inne, charakteryzujące się mniejszą emisją gazów cieplarnianych.
 - Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii.
- 5) **Promowanie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach**
- Zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji, a także wprowadzanie systemów zarządzania energią.
 - Budowa własnych instalacji OZE.
 - Promowanie zagadnień związanych z efektywnym wykorzystaniem energii.

14.2. Program ochrony środowiska:

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól– Miasto na lata 2019–2022, z perspektywą na lata 2023 do 2026 r. jest kontynuacją „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” przyjętego przez Radę Miejską w Nowej Soli uchwałą Nr VIII/71/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r.

W związku z upływem okresu programowania poprzedniego programu ochrony środowiska, który obowiązywał dla gminy, zaszła konieczność aktualizacji tego strategicznego dokumentu. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu Gminy.

Niniejszy program ocenia i analizuje stan środowiska przyrodniczego na terenie miasta Nowa Sól w podziale na dziesięć obszarów przyszłej interwencji: ochronę klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarkę wodno-ściekową, zasoby geologiczne, gleby, gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami.

W 2019 roku opracowany został również Raportu z realizacji w latach 2017-2018 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, z którego wynika, że w latach 2017-2018 na terenie Gminy Nowa Sól - Miasto realizowano szereg zadań wpływających na poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Stopień wykonania zadań zaplanowanych do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” w analizowanych latach należy ocenić pozytywnie. Spośród 49 rozpatrywanych zadań zrealizowano zdecydowaną większość- 47,co stanowi 96 %.Poza zadaniami inwestycyjnymi na terenie miasta realizowano również w szerokim zakresie prace bieżące związane z utrzymaniem i pielęgnacją terenów zieleni oraz utrzymaniem czystości na terenach publicznych, organizacją i prowadzeniem gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, utrzymaniem dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich czy konserwacją i utrzymaniem cieków oraz urządzeń i budowli wodnych.

14.3. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2032

Kolejny etap realizacji zadania "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowa Sól-Miasto" – edycja 2019. Projekt miał na celu wsparcie finansowe właścicieli nieruchomości, na których terenie zlokalizowane są budynki zabudowane materiałami zawierającymi azbest, zgodnie z założeniami „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2015-2032.”

Celem zadania było usunięcie jak największej ilości szkodliwych wyrobów zawierających azbest. Obecnie azbest zaliczany jest do dziesięciu najgroźniejszych zanieczyszczeń na Ziemi. Gdy człowiek oddycha powietrzem zanieczyszczonym jego włóknami, docierają one do płuc, skąd już nie da się ich usunąć. Ich szkodliwe działanie może się ujawnić nawet po wielu latach, np. nowotwory mogą rozwijać się 20–30, a nawet 50 lat od momentu narażenia organizmu na wdychanie włókien azbestu. Im więcej jest włókien azbestu w powietrzu, którym się oddycha, tym większe ryzyko zachorowania na choroby, które może on wywołać – z ich powodu każdego roku na świecie umiera ok. 100 tysięcy osób.

W wyniku realizacji zadania przekazano do unieszkodliwienia **19,71 Mg** odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze** dokona refundacji 100% poniesionych kosztów kwalifikowanych zadania.

14.4. Ochrona jakości powietrza.

SENSORY MIERZENIA JAKOŚCI POWIETRZA

Od 1 marca 2018 r. w pięciu miejscach zamontowane zostały czujniki do mierzenia jakości powietrza. Sensory mierzenia jakości powietrza pobierają następujące dane pomiarowe:

- temperaturę powietrza,
- wilgotność,
- ciśnienie,
- stężenie pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10.

Informacja o możliwości sprawdzenia jakości powietrza zamieszczona jest na stałe na stronie Urzędu Miejskiego (www.nowasol.pl) w zakładce **Kontrolujemy jakość powietrza**.

W 2019 roku nie odnotowano 24-godzinnych przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM 2,5.

Ponadto przez cały 2019 rok na terenie miasta (Szkoła Podstawowa nr 6) stała stacja monitoringu jakości powietrza, dokonująca pomiarów stężeń zanieczyszczeń oraz ich ocenę poprzez roczne kampanie pomiarowe. Stacja realizowała roczny cykl badań tła miejskiego w Nowej Soli, wykonując pomiary takich zanieczyszczeń, jak: tlenki azotu (NO, NO₂, NO_x), BTX (w tym benzen) oraz pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀ oraz zawarte w nim benzo(a)piren B(a)P, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i ołów Pb. Wszystkie wyniki pomiarów automatycznych i manualnych uzyskanych na stacjach województwa lubuskiego posłużą do opracowywania rocznych ocen jakości powietrza.

PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO:

Głównym celem planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (planu transportowego), jest zaplanowanie na lata 2016-2025 usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze Nowej Soli i gmin, które zawarły z Gminą Nowa Sól – Miasto porozumienia w zakresie organizacji transportu publicznego w ramach Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego został przygotowany zgodnie ze strategią zrównoważonego rozwoju transportu, której fundamentem jest uznanie istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i dążenie do ograniczenia negatywnych następstw rozwoju motoryzacji indywidualnej.

Celem niniejszego planu jest stworzenie zintegrowanego systemu transportu miejskiego z uwzględnieniem:

- zapewnienia dostępności systemu transportowego wszystkim mieszkańcom Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego;
- ograniczenie negatywnych efektów związanych z rozwojem transportu, takich jak: wzrost emisji zanieczyszczeń, hałasu, nadmiernego zużycia energii;
- wsparcie i poprawa wydajności oraz efektywności w transporcie pasażerów;
- zwiększenie bezpieczeństwa w transporcie pasażerskim i podniesienia atrakcyjności i jakości środowiska miejskiego oraz zagospodarowania przestrzeni miejskiej.

W dokumencie przedstawiono scenariusze rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej oraz ujęto poniższe elementy jej planowania:

- dokonano przeglądu dokumentów strategicznych szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego;
- na podstawie dostępnych danych zdiagnozowano stan mobilności miejskiej – z uwzględnieniem wszystkich rodzajów środków transportu;
- opracowano scenariusze rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej – z uwzględnieniem partycypacji społecznej w aktualizacji planu;
- określono wizję, priorytety i cele szczegółowe oraz plan działań krótkoterminowych;
- opracowano zasady monitoringu realizacji przedsięwzięć.

W ramach przyjętej w niniejszym planie strategii zrównoważonego rozwoju mobilności, podstawowe znaczenie ma dążenie do zapewnienia racjonalnego zakresu usług świadczonych przez transport zbiorowy na obszarze Nowej Soli i gmin ościennych. Racjonalność tę determinuje:

- dostosowanie ilości i jakości usług świadczonych przez transport zbiorowy do preferencji i oczekiwań pasażerów, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych;
- zapewnienie wysokiej jakości usług transportu zbiorowego, tworzących realną alternatywę dla podróży własnym samochodem osobowym;
- koordynacja planu rozwoju transportu lokalnego z planami rozwoju transportu w regionie i w kraju oraz z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- redukcja negatywnego oddziaływania transportu na środowisko;
- efektywność ekonomiczno-finansowa określonych rozwiązań w zakresie kształtowania oferty przewozowej i infrastruktury transportowej.

Przyjęta w niniejszym planie strategia zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego i mobilności miejskiej jest zgodna z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej, Polski, województwa lubuskiego, powiatu nowosolskiego, Gminy Nowa Sól – Miasto oraz gmin, które podpisały lub zamierzają podpisać z Gminą Nowa Sól – Miasto porozumienia komunalne w sprawie organizacji transportu publicznego.

14.5. Inne zadania realizowane z zakresu gospodarki komunalnej - Opieka nad bezdomnymi zwierzętami:

Zakres działalności Gminy określa Uchwała nr LIX/488/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto w 2018 roku.

MIEJSCA TYMCZASOWEJ OPIEKI ZWIERZĄT:

- Dom tymczasowy – ul. Głogowska 77, Nowa Sól:
Obecny stan zwierząt: **psy – 6 sztuk, koty – 2 sztuka**

-
- Dom tymczasowy – Solniki 58:
Obecny stan zwierząt: **psy – 4 sztuki, koty – 2 sztuki**
 - Miesięczne koszty opieki tymczasowej w 2019 r. (2 punkty) – **ok. 4575 zł. Brutto.**

ADOPCJE ZWIERZĄT W 2019 R.

- 1) Psy – 39 sztuk
 - 2) Koty – 111 sztuk, w tym koty wolno żyjące przygarnięte przez osoby prywatne z terenu miasta
- Ustalono właścicieli w przypadku 20 psów.

Schronisko Głogów – liczba psów przyjmowanych w skali roku:

- 1) Rok 2019 – **0 sztuk**
- 2) Jednorazowa opłata za przyjęcie psa do schroniska – **ok. 105 zł.**
- 3) Opłata za każdy dzień pobytu psa w schronisku – **ok. 18 zł.**

Schronisko zapewnia całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, pomoc bezdomnym szczeniętom i kociętom, zwierzętom chorym, rannym i poszkodowanym przez los, leczenie stacjonarne, przeprowadzanie zabiegów sterylizacji i kastracji i w uzasadnionych przypadkach eutanazji zwierząt oraz usypianie ślepych miotów.

- Na terenie miasta zamontowano 26 stacji Psi-pakiet.
- Zakupiono worki przeznaczone do wyposażenia stacji oraz dostępne w urzędzie nieodpłatnie dla mieszkańców miasta.
- Karmiciele społeczni (ok. 130 osób) – sprawujący opiekę i dokarmiający koty wolno żyjące na terenie miasta (ok. 1000 sztuk).
- Wolontariusze – 6 osób – stała współpraca w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami przebywającymi w domach tymczasowych, w tym:
 - prowadzenia prac porządkowych przy psach, prowadzenia prac pielęgnacyjnych przy psach,
 - wyprowadzania psów na spacer,
 - poszukiwania nowych właścicieli dla zwierząt (w tym prowadzenie strony społecznościowej oraz zakładanie wydarzeń adopcyjnych dla bezdomnych zwierząt),
 - prowadzenia kontroli podopiecznych.
- Pakiet adopcyjny:
 - zwolnienie z opłaty za pierwsze badanie weterynaryjne zwierzęcia,
 - zwolnienie z opłaty za pierwsze szczepienie poadopcyjne,
 - odrobaczenia i odpchlenie zwierzęcia,
 - zwolnieniu z opłaty za posiadanie psa – 32 zł rocznie,
 - paczka karmy.

14.6. Edukacja i działalność proekologiczna:

W ramach działalności ekologiczno- edukacyjnej miasto w celu zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców na temat smogu, spalania śmieci itp. przeprowadza cyklicznie kampanie informacyjne w prasie kopalnej, na stronach miejskich, portalu społecznościowym FB oraz Radiu Zachód.

W lutym 2019 r. przeprowadzono lekcje edukacyjne w formie spektaklu ekologicznego pt. „**Skrzydlaty Odlot**” adresowane do najstarszych grup przedszkolnych. Tematem spektaklu był smog. Spektakl miał na celu zaprezentowanie dzieciom skutków spalania śmieci w domowych paleniskach i palenia węglem niskiej jakości oraz ukazanie im najczęstszych przyczyny zanieczyszczeń powietrza i uświadomienie, że zanieczyszczenia te są bardzo szkodliwe dla zdrowia człowieka i mogą prowadzić do wielu chorób.

Przy współudziale Nadleśnictwa Nowa Sól prowadzimy kampanię edukacyjno- informacyjną dotyczącą ochrony przeciwpożarowej i wiosennego wypalania łąk i nieużytków realizowaną poprzez kolejną edycję konkursu pn.: „**Wiosna bez płomieni.**”

Na bieżąco dofinansowujemy również edukację ekologiczną dzieci i młodzieży w nowosolskich przedszkolach oraz szkołach podstawowych.

Zakup oraz zakładanie opasek lepowych oraz dyspenserów feromonowych z koszyczkiem na 380 pniach kasztanowców, rosnących na terenie miasta Nowej Soli, celem zmniejszenia ilości owadów szrotówka kasztanowcowiaczka.

W 2019 r. na terenie miasta nasadzono 115 szt. drzew oraz 2946 szt. krzewów.

14.7. Gospodarka odpadami:

W granicach administracyjnych miasta nie ma składowiska odpadów. W 2019 r. nie zlokalizowano również dzikich wysypisk odpadów komunalnych. Na terenie miasta funkcjonuje gminny punkt selektywnej zbiórki odpadów zlokalizowany przy ul. Polnej.

15. Promocja miasta i turystyka

15.1. Działalność promocyjna:

W 2019 roku Wydział Integracji Europejskiej i Promocji zorganizował wydarzenia o charakterze promocyjnym:

- wystawy plenerowe (Plac Wyzwolenia)– 2 wystawy,
- plenerowe eventy dla mieszkańców (5):
 - 2 x event : Naturalnie nad Odrą(300),
 - 1x event: 15 lat w UE (200),
 - 1 x event: Kręcę dla Nowej Soli (150),
 - 1x event uliczny– mural– (100)- razem 750 uczestników eventów
- wydanie nowych publikacji promocyjnych – 1 tomik poezji w nakładzie 1.500 szt. .
- kampania promocyjna w lokalnej gazecie „Krağ” Rowerowej Stolicy Polski – 1 szt.
- wykonanie ulicznego dzieła artystycznego: 1 mural;

Liczba uczestników rywalizacji „Kręcę dla Nowej Soli” wyniosła 1.355 uczestników, liczba zdobytych punktów za I miejsce – 4.751.

Zdobyliśmy Puchar Rowerowej Stolicy Polski 2019.

15.2. Turystyka, w ramach działalności projektu „Odra dla turystów”:

W sezonie 2019 liczba turystów, którzy skorzystali z rejsów statkami- łącznie sezon turystyczny na statkach wyniosła **2.827** osób, w tym:

- LAGUNA – 2.628 osób,
- ZEFIR- 199 osób.

16. Działalność administracyjna

16.1. Sprawy administracyjne:

W 2019 r. Rada Miejska podjęła łącznie 144 uchwały o nr od V/28/19 do XX/171/19.

Wykaz spraw prowadzonych:

1. Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Lubuskiego dot. uchwały nr XVI/133/19 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy – Wojewoda stwierdził nieważność uchwały w całości.
2. Skarga radnego Andrzeja Wieczorka do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim na uchwałę nr V/40/19 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego. Odpowiedź na skargę uchwałą nr VI/41/19 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 12 lutego 2019 r. Wyrokiem WSA z dnia 3 kwietnia 2019 r. Sąd stwierdził nieważność uchwały, w pozostałym zakresie skargę oddalił oraz wskazał obowiązek wszczęcia postępowania wyjaśniającego.
3. Skarga radnego Andrzeja Wieczorka do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim na uchwałę nr XVI/136/19 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 26 września 2019 r. w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego. Odpowiedź na skargę uchwałą nr XVIII/159/19 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 13 listopada 2019 r. Wyrokiem WSA z dnia 12 lutego 2020 r. Sąd oddalił skargę.

Wobec organów gminy w 2019 roku nie zapadł wyrok sądu administracyjnego stwierdzający bezczynność organów, zapadły 2 orzeczenia WSA w Gorzowie Wlkp.

Gmina Nowa Sól- Miasto była stroną w 86 sprawach w postępowaniu cywilnym. W większości z nich jako storna powoda. Były to pozwy o zapłatę czynszów najmu, dzierżawy, użytkowania wieczystego. Gmina była stroną pozwaną w 2 postępowaniach.

ADMINISTRACJA W LICZBACH:

- korespondencja przychodząca- 36.469 pism
- korespondencja wychodząca- 28.734 pism
- poczta wysłana przez e-PUAP-1.309 pism
- poczta otrzymana przez e-PUAP- 206 pism
- wydane pozytywne decyzje na stypendia szkolne - 230
- wydane pozytywne decyzje na imprezy masowe- 2
- powiadomienia w sprawie zgromadzeń publicznych– 2
- przyznane stypendia za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sportu i kultury – 5 osób
- przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił na dzień 1 stycznia 2019 r. 14 dni, a na dzień 31 grudnia 2019 r. 21 dni,
- w 2019 przyznano 1.151 Kart Dużej Rodziny w wersji tradycyjnej oraz 951 kart w wersji elektronicznej
- dowodów osobistych wydano- 3.134 szt.
- zameldowania na pobyt stały- 1.009
- wymeldowania z pobytu stałego- 429
- zameldowania na pobyt czasowy-1.097
- wydane zaświadczenia- 799
- nadanie/zmiana nr PESEL- 466
- wnioski o udostępnienie danych- 846
- usunięte niezgodności w Rejestrze PESEL- 459

W 2019 r. zarejestrowano w gminie, w rejestrze REGON, 385 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności przedsiębiorstw było budownictwo.

Można wyróżnić:

- 341 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
- 44 osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, prowadzących działalność gospodarczą.

W 2019 r. wyrejestrowano 160 przedsiębiorców, w tym 144 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz 16 osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych prowadzących działalność gospodarczą. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów był handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych.

16.2. Skargi i wnioski:

Zasady, sposób i tryb przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków reguluje: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483), Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60), Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. z 2002 r. nr 5 poz. 46).

W roku sprawozdawanym do Prezydenta Miasta wpłynęło 5 skarg w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego (w tym 2 skargi zostały zarejestrowane przez Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami: skarga członka Wspólnoty Mieszkaniowej Kupiecka 18 na działalność zarządcy nieruchomości, tj. Zakład Usług Mieszkaniowych sp. z o.o. i skarga mieszkańców ul. Głowackiego na działalność lokalu pn. „Klubokawiarnia”). Przedmiotem pozostałych skarg była m.in. skarga dotycząca działalności Ośrodka Rehabilitacji Leczniczej. Prezydent Miasta nie otrzymał żadnych wniosków ani petycji w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego. Strategia Rozwoju Nowej Soli – Miasta na lata 2012 - 2022 nie odnosi się do przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz do kontroli zarządczej.

16.3. Działalność kontrolna i audytorska:

Regulamin kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Nowej Soli i jednostkach organizacyjnych Gminy Nowa Sól – Miasto ustalony został Zarządzeniem Prezydenta Miasta z dnia 31 grudnia 2010 roku. W 2019 roku zaplanowana została kontrola realizacji zadań współfinansowanych w ramach pożytku publicznego (Uczniowski Klub Sportowy Trójka, Stowarzyszenie Solanizatorzy, TEEN CHALLENGE Chrześcijańska Misja Społeczna), ochrony danych osobowych – zastosowania Rozporządzenia Unii Europejskiej (RODO) w Szkołach Podstawowych, kontrola zarządcza wydatków / kosztów na usługi obce i pozostałe usługi obce w podległych jednostkach oraz kontrola warunków, jakości sprawowanej opieki w żłobkach wpisanych do Rejestru Żłobków i Klubów Dziecięcych oraz prawidłowość rozliczania podatku należnego VAT i odliczania podatku naliczonego VAT w Przedszkolach. Dyrektorzy Przedszkoli każdego miesiąca sporządzają deklarację dla podatku od towarów i usług VAT-7, w której podają kwotę podatku podlegającego wpłacie do Urzędu Skarbowego.

Sprawdzone zostały wszystkie faktury przedstawione przez organizacje współfinansowane w ramach pożytku publicznego. Faktury okazane przez Stowarzyszenie Solanizatorzy były podpisane, opieczetowane i opisane. W przypadku pozostałych organizacji stwierdzone zostały nieścisłości w sprawozdaniach, które zostały poprawione. Dyrektorzy Szkół Podstawowych zgłosili Inspektorów ochrony danych Urzędowi Ochrony Danych Osobowych, zostały podpisane umowy powierzenia danych osobowych i upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz sporządzone zostały rejestry czynności przetwarzania danych. Nie było żadnych uwag dotyczących wydatków i kosztów na usługi obce i pozostałe usługi obce w podległych jednostkach oraz uwag dotyczących opieki nad dziećmi w żłobkach. Pracownicy żłobków posiadają zakresy czynności, aktualne badania okresowe i bhp oraz zostali przeszkoleni z zakresu zmian w sposobie przetwarzania danych osobowych.

W 2019 roku nie stwierdzono naruszenia zabezpieczeń przetwarzanych danych osobowych. Organizacyjną ochronę danych i ich przetwarzania realizuje się poprzez przeszkolenie osób w zakresie bezpiecznej obsługi urządzeń i programów związanych z przetwarzaniem i ochroną danych osobowych oraz zabezpieczenia pomieszczeń i budynków. Osoby przeszkolone podpisują oświadczenie o zachowaniu w tajemnicy danych osobowych oraz otrzymują upoważnienie do przetwarzania danych osobowych. Założony został Rejestr umów powierzenia danych osobowych (wykaz rejestrów był przedmiotem wniosku o udzielenie informacji publicznej). Oszacowane zostało ryzyko związane z przetwarzaniem danych osobowych. Strategia Rozwoju Nowej Soli – Miasta na lata 2012 - 2022 nie odnosi się do ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.